

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Konjarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEC

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ivar Kreuger — simpton dobe

Svet ima senzacijo. Ivar Kreuger, ki je veljal neposredno do svoje smrti za največjega finančnega genija in gospodarskega strokovnjaka, je sedaj razkrinjen in pokazalo se je, da je bil velegoljuf in ponarejevalec največjega stila. »Bankir Evrope«, kakor so ga še pred meseci spoštljivo imenovali listi, je sleparsko manipuliral z milijoni in milijardami, ki so bile le na papirju in za katere sploh ni imel nobenega kritja. Da pa ne bi ostalo le pri efemerni časnikiški senzaciji, bi bilo koristno, ko bi listi Kreugerjevo sleparsko afero osvetlili tudi z moralnih vidikov in jo primerno tolmačili kot tipičen pojav dobe in razmer, ki jih dandanes preživljamo. Tega pa listi žal niso storili. Nasprotno, jako malobesedni so naenkrat postali — iz česar bi se s precejšnjo verjetnostjo dalo sklepati, da v zvezi s Kreugerjevo goljufijo utegne še v kakem drugem finančnem centru — zasmerati. Čutili je, da imajo vplivni mednarodni finančni krogi interes, da se o stvari čim manj poroča. Odtod previden in prizanesljiv molk »glasnikov javnega mnenja«.

Toda ravno to »spoštljivo« zadržanje internacionalnega tiska, ki je v pretežni večini odvisen od vefinance, je najbolj značilen za milieu denarnega sveta in krogov, katerim je pripadal pokojni Kreuger. Tako značilno je to, da bi skoraj dali prav onemu preprostemu možu, ki je z velikim zanimanjem po listih zasledoval Kreugerjevo sleparsko afero, pa nazadnje vzkliznil: »Kako je bil vendar nesparten, da se je ustrlel, ko bi živel, bi bil gospod, gospod še tudi danes.« — Preprosti mož, ki je izrekel to markantno misel, čisto gotovo ni vedel, da imamo iz kroga vefinance nobenih sleparjev še drug, sicer ne tako gorostasen, vendar pa poučen slučaj, ki v celoti potrjuje njegovo modrovanje za docela pravilno. Je to slučaj proslule madame Hanau, ki pa ne končava tako tragično, kakor Kreugerjev primer. Madame Hanau je po rodu nemška židinja, a ker kapital ne gleda na izvor lastnika, je gospa Hanau mogla postati tudi v Parizu ugledna finančna osebnost, z lastno banko in z lastnimi listi. Pred nekako tremi leti so jo prvič zaprli. Preiskava je dognala, da je podjetna madame ogoljufala s pomočjo svoje banke, in pisanja svojih listov vlagatelje, ki so pripadali večinoma srednjim slojem, — za skoraj 100 milijonov frankov. Mnogi so prišli ob vse svoje prihranke. Hanau so tedaj zaprli v žensko kaznilnico pri Sv. Lazarju v Parizu, odkoder pa je že po nekaj dneh — pobegnila. »Priatelj« so jo nato spravili v bolnišnico, a ni trajalo dolgo, ko se je pojavila na svobodi in sicer pri vodstvu najobsežnejših finančnih poslov. Te dni beremo, da so jo radi goljufij in celo veleizdaje zopet zaprli. Pa je verjetno, da se zopet kmalu prikaže na pariški borzi. Preiskava je namreč že prvič odkrila, da je madame Hanau zvezana po zelo intimnih zvezah z jako odličnimi osebnostmi. Sledovi so vodili v razna ministrstva in tako je stvar hitro zaspala. Ni izključeno, da se bo premetena sleparka na isti način tudi tokrat izmuzala.

To so strašne stvari, kadar pomislimo, da imajo kazenski zakoniki vseh držav — zlasti pa še francoski — že za male tatvine in goljufije določene razmeroma ostre kazni. Dokaz nam je, da zlo tiče globlje, kakor bi se na prvi pogled zdelo. Zakoreninjeno je v celotnem našem gospodarskem in družabnem sistemu, ki si je znal, ker je tako silen in močan, prikrojiti in narodom privzgojiti svojevrstne moralne pojme, da more skoraj ne-kaznovano počenati take zločine.

Toda tu naj umolkne naša beseda in čujmo, kako najvišja avtoriteta na zemlji, papež sam karakterizira značaj in način modernega gospodarstva:

»Kar v našem času najbolj pade v oči, ni le kopičenje bogastva v rokah malega števila ljudi, temveč, da se s tem v njihovih rokah steka tudi velika moč in nekontrolirana oblast.« (Okrožnica »Quadragesimo anno«).

Služaji, kakor je Kreugerjev, so največji obtožitelji obstoječih gospodarskih prilik. Vsek se bo vprašal, kakšen sistem je to, da more en človek razpolagati s takimi bajnimi krediti, spravljati finance celih držav v svojo odvisnost, ko po drugi strani milijoni poštenih ljudi nimajo, s čimer bi nasitili svojo lakoto. Nihče ne osporava razlike med ljudmi, ki je naravna. Toda ni več pravih meja, nad katerimi bi morala čuvati pravičnost in ljubezen. To je propadanje krščanske kulture pravičnosti in ljubezni, ako imajo eni veliko preveč, drugi pa niti toliko, da bi si ohranili lastno življenje.

Dalje. »Lastežniki in absolutni gospodarji denarja vladajo nad posodo in kreditom in tako nekako upravljajo kri, ki po njej vse gospodarstvo živi, imajo v svojih rokah tako rekoč dušo gospodarstva, tako da proti njih volji nihče niti dihati ne more.«

Ni to Proud'hon ali Marx, ki bi tako govorila, ampak je papež. »To kopičenje sile in moči vodi v borbo za gospodarsko moč... bje hud boj za moč v državah... in vodi v boj med državami samimi...«

Nihče ni v zadnjih desetletjih podal bolj markantne karakteristike obstoječega gospodarskega in socialnega reda, kakor Papev

Anglija ne računa več ne z reparacijami, ne z vojnimi dolgovi

Veliko razburjenje v Ameriki

Newyork, 20. aprila. Z. Snočni Chamberlainov ekspoz v spodnji zbornici, posebno pa, ker Anglija v svoj proračun ni stavila dohodkov iz reparacij niti zneskov vojnih dolgov, je izzvalo v ameriških finančnih krogih veliko nezadovoljstvo. Izjavljajo, da se to ne more drugače razumeti, kakor da je napovedan bankerot vsemu reparacijskemu sistemu kakor tudi sistemu plačila vojnih dolgov. Ne morejo verjeti, da bi Velika Britanija, Francija in Italija enostavno ustavile plačila vojnih dolgov. Sklep angleške vlade je izzval tem večjo zmedo, ker na drugi strani vsebuje ameriški državni proračun postavke iz dohodkov medzavezniških vojnih dolgov. Zaradi tega se pričakuje, da bo moral kongres stvar resno proučiti. Ne verujejo, da se bo moral tudi ta kongres še baviti s posledicami sklepa angleške vlade, temveč vlada prepričanje, da bo ostal le teoretično na papirju in da se bo po moratoriju nadaljevalo izplačevanje vojnih dolgov. (?) Listi prinašajo Chamberlainovo izjavo z velikimi črkami in izražajo prepričanje, da Anglija pričakuje revizijo problema vojnih dolgov.

Senator Borah, predsednik senatskega odbora za zunanje posle, je v zvezi s Chamberlainovo izjavo odločno protestiral proti anuliranju vojnih dolgov in naglasil, da so do sedaj vsi evropski predlogi za rešitev tega problema šli za tem, da se ta bremena zavnejo na ameriške davkoplačevalce. Dokler ne bodo revidirane mirovne pogodbe, je popolnoma brezsmiselno, da se nadaljuje diskusija o anuliranju ali reviziji vojnih dolgov Ameriki. Sedanja Evropa mora plačati luksuz, ki si ga je privoščila z mirovnimi pogodbami.

MacDonald in Tardieu sporazumna?

Pariz, 20. aprila. tg. MacDonald, ki potuje v Zenevo, se je ustavil v Parizu in imel sestanek s Tardieuem. Temu sestanku se pripisuje poseben pomen in se trdi, da sta se razgovarjala o pripravi za lozansko konferenco. Francoski listi posebno naglašajo dejstvo, da angleški novi proračun ne vsebuje nobenih dohodkov na račun reparacij, pa tudi nobenih izdatkov na račun vojnih dolgov. »Petit Parisien« poroča k temu iz Zeneve, da se je včeraj na sestanku Stimson-Brüning kljub vsem demantiranjem govorilo o reparacijskem vprašanju, posebno ker se je udeležil sestanka tudi ameriški

finančni ekspert Dawes. V Zenevi bo MacDonald konferiral z dr. Brüningom. Tardieu pa odpotuje v petek zopet v svoje volivno okrožje in upa, da bo v dveh dneh lahko obiskal 30 občin in se v ponedeljek vrnil v Zenevo. Prihodnjo sredo zvečer pa hoče zopet imeti v Parizu velik volivni govor.

Francosko-italijski sporazum - garancija miru v Evropi

Rim, 20. aprila. Z. V poročilu proračunskega odbora, ki je bilo poslano parlamentu, je admiral Medici de Vascello poročal o vseh mednarodnih akcijah za omejitve in redukcijo oboroževanja. Ideja je sankcionirana po versailski pogodbi. Za njo je prišel locarnski pakt in te pogodbe so omogočile, da se nadaljuje delo za nadaljnjo omejitev in redukcijo oboroževanja. Prišlo se je s pomorsko omejitvijo in sklenjen je bil londonski sporazum, v katerem pa nista zastopani niti Italija niti Francija. Po tem uvodnem poročilu je admiral Medici poudarjal, da leži italijanski vladi mnogo na tem, da se oboroževanje omeji ter potasi reducirati, kar bi vsekakor ublažilo splošno krizo. Italija je vsled

nesporazuma s Francijo prišla v težak položaj in mora z velikimi žrtvami graditi svojo vojno mornarico. Nato je Vascello govoril, da je pomorski sporazum med Italijo in Francijo postal osnovna garancija za mir v Evropi. Ta sporazum bi pripeljal do močne in solidne garancije veselih, ki bi onemogočile vsak napad na mir v Evropi. S tem bi bil obnovljen stari rimski mir, »Pax Romana«, kakor tudi mir, ki ga je od leta 1845 do leta 1908 vzdrževala v Evropi sveta aliansa. — Italijansko-francosko-angleški pomorski sporazum, katerega smo preteklo leto zagovarjali, bi bil edini resnični čimtelj za mir na vsem svetu.

Razorožitev mogoča le, če odneha Italija

Pariz, 20. aprila. Vest mednarodnega časopisa, da je pričakovati ugodnega uspeha ženevske razorožitvene konference, so bile tukaj sprejete z velikim optimizmom. Francija, ki odkritosrčno želi miru, ne more pristati na to, da bi se v Zenevi sprejela kakšna razorožitev, ki bi koristila pomorskim državam in pa Italiji. Francijo pa ropala neobhodnih sredstev obrambe, dokler mir ni elektno zasiguran.

Resolucije, ki jih je v Zenevi sklenila soglasno tozadevna komisija, so čisto nezahtodne. Komisija želi, naj bi se razorožitev izvedla postopoma, naj bi se pri izmeri razorožitve upošteval geografski položaj vsake države in njene posebne razmere in naj bi se kot prva etapa izvedla dejanska redukcija, dokler bi se postopoma ne dosegel zaželeni minimum orožja. Te resolucije so pa čisto splošne, značaja brez konkretnega načrta in zadevajo polno problemov, kojih rešitev je še daleč. Francija

na noben način ne bo odneha od svojega principa, da se mora potom Društva narodov onemogočiti vsak atentat na mir.

Glede brodovskega sporazuma med Italijo in Francijo, ki ga hoče doseči ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Stimson, ki je menda dospel iz Amerike v Zenevo samo zaradi tega, da to doseže, izjavljajo francoski listi, ki imajo zveze z vlado, da je zaman vsako upanje na sporazum, ako Italija ne odneha od svojih neupravičenih zahtev po pariteti s Francijo. Pa tudi Amerika in Anglija morata opustiti svoje stališče glede razorožitve, ako naj ženevska konferenca res ima pozitiven rezultat. Anglija in Amerika želita, da bi se uničila dalekosežna artilerija in pa podmornice zato, ker hočeta biti varni pred kakšnim napadom z morja, dočim jima obrambni interesi Francije niso čisto nič mar. Na tej podlagi se ne bo dosegel noben sporazum.

Pojasnilo glede zaščite kmetov

Belgrad, 20. aprila. AA. V zvezi z uveljavitvijo zakona o zaščiti kmetovalcev in o razveljavanju posameznih določb zakona o izvršbi in zavarovanju je bilo na merodajnem mestu dano tole pojasnilo:

Ta zakon ima namen, da uredi gotove kreditne odnose v državi. Ta zakonska ureditev je posledica sedanjih denarnih razmer v državi, predvsem pa oslabilosti položaja našega kmetovalca. Zato je kazalo zaščititi ga za gotovo dobo in sicer tako pred izvršbo in dražbo njegove posesti kakor od pretirane obrestne mere za dolžne vrate. Zakon predvideva nadalje gotove ukrepe in postopek za slučaj, da denarni zavod zaide začasno v denarne težkoče in sicer bodisi zaradi nereda kreditnih odnosov, nastalega iz splošne kreditne krize, bodisi zaradi nenavadnih dvigov. Drugod kakor tudi pri nas se lahko pripeti, da zaide zavod zaradi vznemirjenosti vlagateljev, oziroma zaradi naglega dviga vlog, čeprav je aktiven, v plačilne težkoče. Od njega se namreč zahtevajo nemogoče stvari in da takoj izplača vlagateljem zneske, ki jih je posodil gospodarstvu. Zato je treba v takih slučajih predvsem zaščititi upnike in vlagatelje. Za take nagle dvige so s tem zakonom predvideni ukrepi z namenom, da vpostavimo ravnovesje omajanih kreditnih odnosov in da omogočijo mirno poslovanje denarnih zavodov. Take ukrepe narekujejo splošni gospodarski interesi države in so podobno ravnale tudi mnoge druge države, ki so dosegle s takimi ukrepi blagodejne sadove in upostavile v prvi vrsti potrebno zaupanje in normaliziranje omajanih kreditnih odnosov.

Trgovska pogodba z Italijo

Rim, 20. apr. AA. Italijansko-jugoslovanska trgovinska pogajanja se zdi, da so pred ugodnim zaključkom. Italijanski listi, ki so lani kritikovali italijansko-jugoslovanske trgovinske odnose, zdaj nič ne pišejo o teh pogajanjih.

Steinbeis izvršil samoumor

München, 20. aprila. tg. Tu je izvršil samoumor znani lesni veleindustrialec dr. Steinbeis radi boleznih in trgovskih težkoč. Govori se, da je v zvezi celo s Kreugerjevim polomom. Trdka Steinbeis je imela ogromno lesno industrijo tudi na Hrvaškem in v Bosni.

Belgrad, 20. aprila. I. Iz Soluna poročajo, da je odbor za kontrolo deviz in valut obvestil zainteresirane, da bo grška narodna banka odobrila nakupovanje deviz le za uvoz pšenice.

Split, 20. apr. Z. Zagrebški metropolit dr. Ante Bauer je v spremstvu svojega tajnika dr. Slamića dospel včeraj v Split zdrav. V Splitu ostane dva dni, nakar odpotuje v Zagreb.

Ministra Šibenik in Preka odstopila

Belgrad, 20. aprila. Zvedeli smo, da sta gg. ministra dr. Stanko Šibenik in Nikola Preka stavila svoje položaje predsedniku ministrskega sveta na razpolago.

Slovo gospoda Darda

Belgrad, 20. aprila. I. Z večernim Simplonom je odpotoval iz Belgrada v Pariz francoski poslanik in opolnomočeni minister na našem dvoru Emil Dard. Jugoslovansko-francoski klub mu je priredil prirčno odhodnico. Razkošni prostori kluba so bili nabito polni ne samo uglednih vseh družabnih razredov, temveč tudi mladina se je poslovala od poslanika. G. Darda je najprej pozdravil g. Ibro-man, vseučiliški profesor in podpredsednik Jugoslovansko-francoskega društva. Za njim je govoril polkovnik Belcelj v imenu tujakšnje francoske kolonije. Nadalje je govoril Bogdan Popović, ki je v svojem govoru naglasil zasluge g. Darda, ki jih ima pri političnem in kulturnem zbližanju med Jugoslavijo in Francijo. Nato je govoril g. Dard v prisrčnih besedah: »V teku petih let, ki sem jih preživel med vami in ki so bila polna raznih dogodkov in sijaja lepih dni, ki sem jih preživel v skupnem entuziazmu od priliki velikih manifestacij francosko-jugoslovanskega prijateljstva v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, so se mi vtisnili v dušo neizbrisni spomini.« Poslanik Dard se je zahvalil vsem prijateljem za njihovo naklonenost ter rekel, da jim ne kliče samo: »Z bogom!«, temveč tudi »Na skorajšnje svidenje!«. Član naše opere Milorad Jovanović je nato zapel nekoliko naših pesmi.

Austro-jugoslovanski dogovor o kliringu

Dunaj, 20. aprila. tg. Pogajanja zadnjih dni med jugoslovansko in avstrijsko delegacijo o uveljavitvi plačevanja v medsebojnem blagovnem prometu so danes končala z novim dogovorom, ki bo stopil v veljavo 21. aprila in zamenjal dosedanje odpovedane pogodbe. Na podlagi novih dogovorov se bo v splošnem nadaljeval klirinski obračun po dosedanjih načelih. Potem pa se je tudi dogovorilo, da se v bodoče dovoljujejo kompenzacijski posli v najširšem obsegu, pri katerih bodo stranke lahko direktno obračunavale med seboj. Tudi za prejšnje zaključke za katere so bila že izvršena plačila v kliringu na podlagi dosedanjih dogovorov, se bo omogočil direktni obračun z novimi posli. Obe vladi bosta odredili vse potrebno, da se plačevanje v klirinskem prometu ne bo oviralo. Dogovor se bo lahko odpedal na mesec dni.

Dunajska vremenska napoved: V nižji Avstriji bo ostalo dosedanje vreme, v ostalih krajih Avstrije pa je pričakovati zboljšanja in višje temperature.

drin.

Naraščanje voda

Poročilo „Slovenčevega“ dopisnika o stanju v poplavljenem ozemlju

»Slovenec« je že dozdaj izširno poročal o velikih poplavih, ki so prizadevale pokrajino okrog Save in Donave veliko škodo. V želji, da bi informiral slovensko ljudstvo natančno o obširnosti katastrofe, je »Slovenec« poskrbel za posebnega poročevalca, ki je v vojaškem letalu preletel večeraj vse poplavljenno ozemlje in ki bo od jutri naprej v »Slovencu« opisal svoje vtise o prizorih, ki jih je opazoval od blizu in ob uri, ko je bil položaj najbolj kritičen.

Sabac, 20. apr. I. Kljub solnčnemu vremenu, ki je vladalo danes v južnem Sremu, se je položaj v poplavljenih krajih prav nič ne spremenil. Nasploh Sava je na vsej črti zopet narasla, ponekod za 10 cm, kar pri ogromni širini njenega sedanjega korita pomeni, da je na valovih voda vsak dan močnejši. Po vsem Sremu je voda, po vsem Sremu vlada žalost in strah daje nove vzpodbude utrjenemu prebivalstvu, da se brani, tako da nihče ne misli na spanje in počitek.

Voda podrla mesto Rače

Najstrašnejša je bila snočnja noč za mesto Rače. Rače so popolnoma pod vodo, ki teče po vseh ulicah in je podrla že v sleherni hiši. Ljudstvo se je skrivalo nekaj časa na podstrešjih ali pa se stiskalo na naglo zbitih čolnih in splavih ob zidove svojih hiš, od katere je udarjala razburkana Sava. Od časa do časa se je slišalo skozi temno noč zamolklo bobnenje, od katerega so se prebivalci prekrizavali. Kaj je to? Hiše se rušijo. Močne hiše, ki so kljubovale vsem dosedanjim poplavam, so se začele lomiti na sredi ali pa se nagibati pod pritiskom velikega pritiska vode. Tako je bilo vso noč naprej do zore. Zdaj se je zrušila tukaj ena hiša, zdaj zopet tam. Vojaške komisije so drvele od hiše do hiše, da rešijo prebivalstvo. Posebno ginljivo je bil prizor, ko so skušali rešiti iz podstrešja za napol podrte hiše staro ženo, ki se je z vsemi močmi upirala, češ, da hoče raje s svojo hišo umreti, kot pa iti nasproti bednemu življenju. Ponekod je voda hiše tako razdejala, da se sploh ne vidi ničesar več na površju. »Tukaj je bila moja hiša,« je razlagal pobiti in sestrani mokri kmetič ter pokazal na praznino, kjer se je prelivala rjava mlakuzasta voda. Rače so središče rodovitnih poljan srednjega Srema in središče premoženega kmetijskega ljudstva je izbrisano. Kadar se bodo vode umaknile pomladanskemu solncu, bodo za seboj pustile samo ruševine hiš, pod katerimi leži skoraj vse premoženje prebivalstva, kajti rešiti se ni dalo ničesar. Podčrtati se mora, da se tamkajšnja duhovščina junaško drži ob strani svojega ljudstva. Ginljivo je bilo videti župnika, kako se je vozil vso noč okrog po svoji fari v napol razbitem čolnu ter vzpodbujal ljudstvo k molitvi in k junaškemu prenašanju nesreče. Kadarkoli se je približal njegov čoln proti hiši, so se iztegnile proti njemu roke revnih, kakor da bi od njega pričakovali rešitve. Prebivalstvo, ki je zapustilo hiše, je nastanjeno po vagonih. Dolga je vrsta teh siromašnih vagonov, kjer je nagromadeno vsa revščina bivše Rače. Nad 200 družin se je moralo stisniti, otroci pomešani z odraslimi, svojci, znanci, moški, ženske, vseprek v 51 vagonih, ki so pa tudi že skorajda pod vodo. Oblasti se bavijo že z mislijo, da bi ves ta železniški park z ljudstvom vred odpeljal po železniških tračnicah dalje v bolj varne kraje.

Nevarnost za nasip Crna Bara-Ravnje

Drina ponosi in danes ni naraščala, toda Sava je kljub temu pri Sabcu in Sremski Mitrovici v zadnjih 24 urah zelo narasla. Položaj na ogrojeni liniji velikega nasipa Crna Bara-Ravnje, ki je bil predvčerajšnjim na enem mestu prebit, je postal danes še bolj resen, ker obstoja nevarnost, da bi Sava ne podrla vsega nasipa ter napravila še večje škode.

Nevarnost v Mačvi

V Mačvi sami nevarnosti tudi še ni prenehala. Sava je pri mestu Ravnja-Sava podrla nasip ter poplavlja mesta Diskopje in Prekiput ter preplavila nad 250 kmetijskih domov. Prebivalstvo je bilo pravčasno evakuirano. Tekom noči je bilo porušeno 28 kmetijskih domov. Od obrambe tega v Sremu najvažnejšega nasipa je odvisno, če se bo dal rešiti še v Mačvi od vode nepoplavljeni del. Ponoči je vse prebivalstvo v Sabcu mrzlično delalo. Rekvirirane so bile vse vrče in mobilizirani vsi moški, ki so do ranega jutra nosili posek in zemljo na ogrožena mesta na nasipu. Tudi v Sremski Mitrovici, ki je bila pred tremi dnevi poplavljen, je položaj vsak dan hušji. Če bi se bila voda odtekala, bi nesreča ne bila tako velika. Toda pod njenim pritiskom pada hiša za hišo. Tako je tekem pretekle noči voda popolnoma porušila 58 kmetijskih domov. Oblasti so bile prisiljene, da izpušijo iz ječe tudi kaznjence, ki so bili poslani na nasipe, da pomagajo pri utrjevalnih delih. V Mitrovici samj je evakuiranih okoli 1000 ljudi, ki so nameščeni v 70 vagonih.

Voda okoli Belgrada

V sektorju Tisa-Belgrad-Smederevo se niso izvršile bistvene spremembe in posebno v bližini Belgrada pod Čukariko je že voda preplavila železniško progo, ki vodi iz Belgrada v Niš, tako da je prestolnica tudi od juga sem zaradi vode odrezana. Ustavljeno je bilo tudi promet Belgrad-Sabac-Sremska Mitrovica, ker je ponekod voda tako visoka, da je niti najtežje lokomotive več ne obvladajo. Uradno poročajo, da se tekem noči pričakuje nov narastek Save in Donave v okolici Belgrada in Smedereva.

Določbe glede odpisa davkov

Belgrad, 19. apr. AA. Finančni minister je predpisal navodilo o izvajanju § 14. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

Čl. 1. Odpirsi davkov po § 14. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 31. marca 1932 se bodo vršili na podlagi sklepov finančnega ministrstva in finančnih ravateljstev, izdanih pod pogoji tega navodila.

Čl. 2. Na rok in na način predložitve prošnji za odpis davkov bodo davčni obvezanci opozorjeni z oglasi in na drug običajni način. 10 dni pred potekom roka za predložitev prošnji bodo državljani opozorjeni na dan, do katerega je treba prošnje predložiti.

Čl. 3. Prošnje je treba predložiti individualno. Če je v dotičnem kraju davčna uprava, je treba prošnjo izročiti njej. Oseba, ki dolguje davke na področju dveh ali več uprav, mora vsaki pristojni upravi predložiti posebno prošnjo.

Čl. 4. Prošnja mora imeti podatke o celokupni lastni davčnega obvezanosti in pa izjavo, da nima drugih premoženj in nepremičnin. K listinam, ki jih v tem pogledu prosilec zbere in priloži prošnji, lahko pristavi tudi izpisek iz zemljiške knjige (gruntovnice), zatem potrdilo občine, na uradnem obrazcu. Ako prosilec ne stanuje v občini, kjer dolguje davke, tedaj mora k prošnji priložiti potrdilo občine, kjer stanuje, in pa občine, kjer dolguje davke.

Čl. 5. Vsakega 15. v mesecu pošlje občina davčni upravi s posebnim seznamom prošnje, ki so ji bile dotlej izročene. O vsaki prošnji mora občina podati utemeljeno izjavo o prošilcem lastniškem stanju in o njegovi plačilni sposobnosti. Občine, ki pobirajo in ki knjižijo neposredne davke, morajo prošnji priložiti na posebnem listu za vsako leto posebej in v podrobnem sestavljen seznam zadolžitve in razdolžitve prošilca, in sicer od leta, ko je nastal davčni zaostanek pa do zaključnega leta 1931. Če je zaostanek nastal pred letom 1920., potem je treba pojasniti stanje od tega leta naprej. To so dolžne storiti tudi občine, ki sedaj ne knjižijo več davkov, ki pa hranijo davčne knjige za prejšnja leta.

Čl. 6. Sprejeto prošnjo s potrebnimi podatki od občine mora davčna uprava pregledati najkasneje do 15. prihodnjega meseca in o vsaki prošnji sestaviti referat z izjavo in predlogom. Prošnje bo pri davčnih upravah sprejemal in pregledoval v to dotični referent, in bo kakor za prošnje, predložene od občin, sestavljal referat z izjavo in predlogom. Če davčna uprava opravlja knjižbo neposrednih davkov, mora za vsako prošnjo napraviti izvleček iz davčnih glavnih knjig za vsako leto posebej po navodilu prejšnjega člena. Pri zbiranju podatkov se ne sme originalnih prošnji odpisati iz urada.

Čl. 7. Po predhodnem členu opremljene prošnje predloži davčna uprava posebnemu petlanskemu odboru. Odbor je sestavljen iz davčnega upravitelja kot predsednika, treh oseb iz vrst prebivalstva vsake občine, ki jih predlagajo občinski odbori, in iz referenta, uradnika davčne uprave.

Čl. 8. Odbor se sestane vsak mesec na sklicanje predsednika.

O odborovih sejah se prosilci obveste z objavo v občinski posvetovalnici in na način, ki je v občini običajen.

Sejam lahko prosilec prisostvuje osebno ali pa preko pooblaščenega zastopnika.

Odbor lahko prosilca pozove na sejo tudi z osebnim pozivom, če se mu to zdi potrebno.

Objave o odborovih sejah se morajo razglasiti na občinskih sejah vsaj dva dni pred sejo.

Čl. 9. Člani, ki jih delegira obč. odbor, prisostvujejo sejam samo med debato o prošnjah prošilce dotične občine.

Pristojnost odbora se določa v skladu s krajem zadolženja. — Prošnje se lahko veljavno rešujejo tudi tedaj, če odborovim sejam niso prisostvovali od občinskega odbora delegirani člani.

Čl. 10. O sejah se vodi zapisnik in vanj se za beležbo glavne izjave prosilca in mnenja odborovih članov. — Člani odbora smejo dati tudi svoja odvojena mišljenja, ki morajo priti v zapisnik.

Čl. 11. Ko konča uprava delo z odborom, pošlje prošnje vseh dolžnikov, katerih zaostanki ne presegajo 10.000 Din, finančni direkciji v končno rešitev. — Finančna direkcija sklepa o predloženih prošnjah v eni ali dveh komisijah.

Čl. 12. Ko prejme prošnje, odborovo mišljenje in morebitna poročila davčnih uprav, ugotovi fin. direkcija ali pa referent zaostanke in dolgove.

Čl. 13. Pri ugotavljanju, ali obstoje in kolikšni so davčni zaostanki koncem leta 1928, je merodajno stanje davčnih glavnih knjig dne 31. dec. 1928.

Čl. 14. Pregledi o zadolžitvi in razdolžitvi, ki se uradno prilože prošnjam, morajo vsebovati podatke o tem, na katero leto se zadolžitve, prisilski in odpisi nanašajo.

Čl. 15. V kakšni višini se sme vsak davčni obvezanec obremeniti z davčnimi zaostanki, je odvisno od višine davčne zadolžitve za leto 1931.

V nobenem primeru se ne smejo davčni zaostanki knjižiti v breme, če vsota dolžnega davka, ugotovljena po določilih čl. 13, ni večja od efektivne davčne zadolžitve za leto 1931. — Če se pa dolžnikova prošnja odbije za to, ker je davčni dolg manjši od redne zadolžitve 1931, pozneje pa se ta zadolžitev zaradi pritožbe zniža, sme davčni obvezanec prositi, da se vzame njegova prošnja vnoč v pretes.

Čl. 16. Na podlagi sprejetega sklepa izda direkcija rešitev, ki je v konceptu podpisajo vsi člani komisije, čisto pis na sam predsednik. Nato se pošlje prošilcu.

Čl. 17. Odloki o odpisu davka se vpišejo v poseben pregled odgovorov po občinah. V pregled se razen redne številke, imena (krstnega in rodbinskega) in kraja zapiše tudi višina davka, ki se odpise. — Na podlagi pregleda se izvrše sumarne vknjižbe v sreski davčni glavni knjigi, na koncu pregleda se postavi ključna knjižnja, pregled pa se pošlje davčni upravi v svrhu individualnega knjiženja v davčni glavni knjigi za leto 1932.

Čl. 18. Prošnje za odpis davka nad 10.000 Din predloži davčna uprava omenjenemu odboru v presojo prošilčevega gospodarskega položaja in njegovih plačilnih zmoglosti. Ko odbor konča delo, sestavi uprava seznam prošilcev. Vanj napiše kraj prošilčevega bivanja in višino davka, ki naj se odpise. Ta seznam pošlje uprava direktno davčnemu oddelku. — Na podlagi prejetih poročil pošlje oddelke svojega uradnika, da se preprča o točnosti predloženih prošnji, ali pa odredi, da se prošnje pošljejo preko finančne direkcije oddelku v nadaljno reševanje.

Čl. 19. Prošnje, ki se pošljejo davčnemu oddelku, opremi finančna direkcija s svojim mišljenjem in predlogom. — Davčni oddelki v razpravljajo o predloženih prošnjah kolegalno in v komisijah, katerih sestavo določijo pomočnik finančnega ministra. — Rešitev se pošlje v dveh izvodih finančnim direkcijam. En izvod dobi prošilec, drugega pa shrani ravatelj v svoj arhiv. — Na podlagi prejetih rešitev sestavi direkcija pregled odgovorov, kakor je to predpisano v čl. 17.

Čl. 20. O starih, glede katerih sklepa finančna direkcija za vsako občino, se napravijo posebni sezname, v katerih so imena davčnih obvezancev in skupna zadolžitve do konca leta 1928, zadolžitve leta 1931, predlog odbora o odpisu dolgov in višina definitivnega davčnega odpisa na podlagi rešitve finančne direkcije. — Vse te sezname pošljejo finančne direkcije finančnemu ministrstvu.

Kardinal Piffil hudo zbolel

Dunaj, 20. apr. tg. Kardinal Piffil je nenadno radi naporov hudo zbolel. Nastopila je še pljučnica, tako da zdravniki nimajo dosti upanja, da bi rešili sivolasnega duhovnika.

Radi bi, pa se bojijo . . .

Rusija in Japonska sta se zopet pomirili

London, 20. apr. Veliki napetosti med rusko in japonsko vlado zaradi dogodkov v Mandžuriji je danes naenkrat sledilo nepričakovano pomirjenje. Vzroki tega pomirjenja še niso znani, brez dvoma pa so posledice tajnih pogajanj med Japonsko in Rusijo, ki so se itak vršile od samega začetka, ne da bi se bili do danes obe državi pogodili z definitivnim rezultatom. Temu je pripisovati, da med Rusijo in Japonsko vsak čas izbruhne kakšen konflikt, ki se potem zopet poravnava po kakšni začasni rešitvi. Razume se, da se niti Rusija niti Japonska nečeta vezati na kakšen definitivni sporazum, ker hočeta obedve izkoristiti vsaka v svoj prid mednarodni politični položaj, koga razvoj čakata.

Kriza na vrhuncu

Napetost med Rusijo in Japonsko je dosegla svoj vrhunec dne 18. t. m., ko so tako sovjetski kakor japonski državniiki smatrali, da je konflikt z orožjem neizogiben. Za Sovjete je bil zunanji povod dan s preiskavo, ki se je izvršila v Harbinu v poslopuj ravnateljstva vzhodnokitajske železnice, ki je, kakor znano, v rokah rusko-kitajskega konzorcija. Napad so izvršili belogardisti ob pasivni asistenci mandžurske policije in japonske vojaštva. Belogardisti so nekaj ruskih uradnikov pretepli in hudo poškodovali pisarne. Najresnejši pa je bil napad na ravnatelja vzhodnokitajske železnice Kuznecova, ki se je rešil le s tem, da je hitro skočil v avtomobil.

Japonci pa so dolžili sovjetske železniške uradnike, da so aranžirali nič manj ko pet dinamitnih atentatov na japonske vojaške transporte, od katerih pa je uspel samo eden. Zaradi tega so Japonci zaprli v Harbinu tako tajnika vzhodnokitajske železnice kakor 50 ruskih železniških uradnikov. Vse to je bilo povod, da je sovjetsko časopisje začelo pisati v skrajno ostrom tonu zoper japonsko politiko v Mandžuriji, nakar pa Japonci niso ostali dolžni odgovora. Ker pa se tako Rusija kakor Japonska zelo bojita vojne, zato so dobropušeni krogi vedeli, da gre vsaj znenkrat zgolj za papirnatno vojno, da pa se pravi strel še ne bo sprožil.

Kakor kažejo zadnja poročila iz Londona, se je spor v resnici poravnal diplomatskim putem, dasi se ne more tajiti, da je v Mandžuriji treba samo male iskre, da se vname velik požar.

„Vse je zopet dobro“

Po diplomatskih pogajanjih med Moskvjo in Tokijem razglasa sedaj tokijsko zunanjepolitično ministrstvo, da je treba alarmantne vesti, ki so krožile zadnji čas o možnosti kakšnega konflikta med Rusijo in Japonsko, nekoliko popraviti. Dejanski položaj ni tako vznemirljiv, kakor bi se na prvi pogled zdelo, radi česar se ni bati kakšnih resnih zapletiljav. Alarmantne vesti zadnjega tedna je po zahtidu japonske vlade treba pripisovati navzočnosti raznih sumljivih individuirov v Mandžuriji, ki hočejo ribariti v kalnem. Vesti o kakšnih koncentracijah vojske v Mandžuriji, ki hočejo ribariti v kalnem. Vesti o kakšnih koncentracijah vojske v Mandžuriji, ki hočejo ribariti v kalnem.

Pravilnik o pomočniških izpitih

Belgrad, 20. apr. AA. Na podlagi obrtnega zakona je minister za trgovino in industrijo predpisal pravilnik o pomočniških izpitih.

V kraju, kjer je sedež društva (pri okrožnem odboru), se ustanovi izpitna komisija za pomočniške izpite.

Izpitna komisija je pristojna: 1. Za učence, ki so po predpisih absolvirali učno dobo pri lastniških obrtnih delavnic, ki so člani društva (okrožnega odbora), ali pa v tovarniških delavnicah; 2. za učence, ki so po predpisih absolvirali učno dobo, če določi komisija pristojna zbornica iz zakonitih razlogov; 3. za učence, ki dokažejo z izpričevalom, da so uspešno absolvirali strokovno šolo ali pa poseben strokovni tečaj; 4. za učence, ki so po predpisih absolvirali učno dobo iz obrtnih strok v odgovarjajočih delavnicah na področju društva, ki ne spada pod obrtni zakon; in 5. za kandidate, ki ponavljajo pomočniški izpit.

Izpitna komisija sestoji iz treh članov, in sicer iz predsednika in dveh mojstrov. Predsednika in njegovega namestnika postavi na predlog zbornice ban. Člana-mojstra in njuna namestnika določi društvo. Za člane izpitne komisije smejo biti postavljeni samo državljani kraljevine Jugoslavije. Člani izpitne komisije ne smejo biti v sorodstvu s kandidati. Članstvo izpitne komisije je obvezno in se ne sme odkloniti brez tehtnega razloga. Član izpitne komisije, ki brez tehtnega razloga ne vrši svoje dolžnosti, se sme kaznovati z denarno globo do 500 Din.

Lastniki delavnic so dolžni prijaviti svoje učence društvu (okrožnemu odboru), kakor hitro absolvirajo učno dobo, da bodo delali pomočniški izpit. Prijavo k temu izpitu pošlje lastnik delavnice naravnost društvu, na čigar področju se nahaja delavnica, kjer se je kandidat učil.

Izpit je javen in sestoji iz praktičnega in teoretičnega dela. Na izpitu mora kandidat dokazati, da se je praktično naučil obrti in da bo lahko delal kot pomočnik. Kandidatu, ki napravi izpit, izda društvo pomočniško izpričevalo.

Če kandidat ne pokaže zadosti znanja, se mu pomočniško izpričevalo ne izda. Na njegovo zahtevo mu da društvo posebno izkazilo s pripombo, da je absolvirati učno dobo brez pomočniškega izpita. Tak kandidat sme po treh mesecih izpit ponavljati.

Če izpitna komisija ugotovi, da kandidat pri izpitu ni pokazal zadostnega znanja po krivdi lastnika delavnice, v kateri se je učil, je dolžna to prijaviti pristojni splošni upravni oblasti prve stopnje, ki bo kazensko nastopila proti lastniku delavnice.

Za delanje izpitnih kandidatov ne plačajo nobene izpitne takse, pomočniška izpričevala pa plačajo društva, ki morajo prav tako poskrbeti za odškodnino članom izpitne komisije.

Nadzorstvo nad izpitnimi komisijami vrši ban.

Aristokratski velegoljuti

Dunaj, 20. aprila. Tukaj so odkrili velegoljufsko atero več avstrijskih in madjarskih aristokratov, ki se goljufali svoje tovariše pri kartah v »Wiener Klubu« in »Wiener Cercle«. Izdal jih je natak, kateremu niso izplačevali toliko podkupnine, kolikor mu je bilo obljubljeno, oziroma kolikor je zahteval.

Včeraj je policija aretirala barona Gutmanna in Menasseja ter blaginika kluba Josefa Überaerera.

tracijah in neizogibnih spopadih so popolnoma brez podlage.

Vsak je nekaj odnehal

Kot dokaz, da ni misliti na kakšne resne zapletiljave v Mandžuriji, je podan s tem, da je 2. japonska divizija generala Tamona, ki se je dozdaj nahajala v Harbinu, dobila povelje, da se 20. t. m. vrne v Liaojang v južni Mandžuriji. Diplomatski činitelji pa pravijo, da je ta odredba koncesija Sovjetski Rusiji, ki že od začetka ni rada videla navzočnosti japonskega vojaštva v severni Mandžuriji, katero smatra kot rusko interesno sfero.

Na drugi strani je ruska vlada svetovala mandžurski vladi, naj odpokliče kitajskega konzula v Blagovščensk, ki je izrabljal svojo konzularno pravico, da sme oddajati in sprejemati šifrirane brzojavke, v to, da je telegrafično sporočil v razne kraje Mandžurije proglase bivšega kitajskega generala Ma, ki organizuje guerilsko vojsko proti Japoncem. To je smatrali kot koncesijo Rusije japonski vladi, tako da je konflikt med Moskvjo in Tokijem vsaj začasno poravnal.

Kako dolgo bo mir trajal?

Ker je general Ma zbral kitajske prostovoljske čete okoli Cickarja, ki leži samo nekaj milj južno od proge vzhodnokitajske železnice in ker ga bodo Japonci tukaj gotovo atakirali, zato se zdi, da se je spor med Rusijo in Japonsko aranžiral na podlagi, da naj bi Japonci pri svojih operacijah pustili popolnoma pri miru progo vzhodnokitajske železnice same in pa severno od nje ležeči del Mandžurije, ki meji ob reki Amur neposredno na Rusijo. Ali se bo iz tega izcimil v bodoče pakt, da naj južna Mandžurija ostane interesna sfera Japonske, severna pa interesna sfera Rusije, ni mogoče vedeti. Mnogi so mnenja, da se je ta sporazum sklenil samo zaradi tega, ker pride v par dneh v Mandžurijo mednarodna preiskovalna komisija Društva narodov in se hočeta tako Rusija kakor Japonska vsaj za ta čas izogniti sumu, da započenejata kaj proti miru.

Odločno miroljubna izjava Moskve

Drugi pa menijo, da tudi spomladi ne bo izbruhnila med Japonsko in Rusijo zaradi Mandžurije vojna, ker se obedve državi vojske zelo bojita. Navajajo izjavo oficelnega organa Sovjetov »Izvestije«, ki pišejo, da se sovjetska vlada po nobenih pustolovskih in izivavih ne bo pustila omajati v svojem prepričanju, da mora Rusija ostati nevtralna in se ne sme spuščati v nobeno intervencijo v mandžurske zadeve.

Sklicujejo se tudi na izjavo zastopnika japonskega zunanjega ministrstva, ki je izjavil na zadnji seji parlamenta v Tokiju, odgovarjajoč na interpelacijo, kaj misli vlada o atentatu na japonski vojaški transport v Harbinu, da je japonska vlada mnenja, da so imeli pri tem atentatu svojo roko vmes belogardisti.

Druga senzacija s tragičnim koncem je v samomoru, ki sta ga snoči izvršila znani dunajski zdravnik dr. Herman Lewy in njegova žena, ki sta se zastrupila s plinom. Dr. Lewy je bil v toliko vpleten v to afero, ker ga je glavni organizator pakiranja kart Bersevič zainteresiral pri dobičku, vendar zdravnik, kakor listi pišejo, ni vedel, da izvira ta dobiček od nepoštenih igr. Ko je včeraj iz listov zvedel za afero, je sklenil napraviti skupno s svojo ženo konec svojemu življenju.

Glavni krivec Bersevič je izginil iz Dunaja. Dunajska policija je izdala za njim tiraleco. Zdi se, da se zdaj nahaja na francoski rivjeri.

Kakor pišejo listi, bo zavzela afera mnogo večji obseg, kakor se je v začetku mislilo, in bodo aretirane mnoge ugledne osebnosti iz dunajske »visoke družbe«. Nekateri so že dobili nujen poziv, naj se javijo na zaslišanje.

Potres na Balkanu

Belgrad, 20. apr. AA. Seizmološki zavod na Tašmajdanu objavlja: V teku včerajšnjega dne in noči so bili v Kačaniški soteski močni potresni sunki. Zlasti močan je bil sunek ob 3 zjutraj, ko so instrumenti v Belgradu zabeležili potres šeste stopnje. Sledila sta si dva udara v razmahu 6 do 8 sekund. Najmočnejši sunek je bil 4 minute po tretji uri. Jakost potresa je znašala 6 mikronov v periodah po 4 sekunde. Aparati so beležili sunke 3 minute. Epicenter tega potresa je v daljavi 295 km od Belgrada. Potres so čutili tudi v Kosovski Mitrovici. Po dosedanjih poročilih ni bilo žrtve.

Kako je Kreuger oškodoval svet

Stockholm, 20. apr. Tukaj računajo, da so ameriški bankirji pri bankrotu Kreugerjevega koncerna izgubili najmanj 225 milijonov dolarjev. Predsednik preiskovalne komisije Nothi je izjavil predstavniku telegrafске agencie, da je naloga komisije veliko obsenejša, nego se je prvotno mislilo. Zato ni mogoče predvideti, kdaj bo komisija svoje delo končala. Revizorji so dognali, da prve nepravilnosti segajo do l. 1925. ali pa mogoče še preje. Švedske izgube sicer niso tako velike, da bi jih država ne mogla prenesti, toda treba bo, da bodo tako država kakor občine uveljevala velika štedenja.

Stockholm, 20. aprila. tg. V zvezi s Kreugerjevim polomom je bila danes aretirana četrta oseba, in sicer stockholmski revizor Anton Wendler, ki je bil nameščen v Kreuger & Toll dd. in švedski družbi za vžigalice. Wendler je bil poseben zaupnik Kreugerja. Pripoveduje se, da so v Kreugerjevi stihii sobi našli znesek 2 milijona švedskih kron, ki so jih založili v to sobo šele po Kreugerjevi smrti.

Podonavski problem zopet na dnevnem redu

Pariz, 20. aprila. AA. Zenevski dopisnik pariskega lista »Excelsior« doznava, da se odbor strokovnjakov za proučevanje vprašanja o gospodarski restavraciji podonavskih držav sestane kmec tega tedna. Prav tako je dopisnik zvedel, da so italijanski delegati izrazili željo, naj bi se ta sestanek vršil v Luganu. Toda ministri so se odločili za Zenevo in je malo verjetno, da bi pristali na Lugano.

Zborovanje viničarjev v G. Radgoni

Gornja Radgona, 18. aprila

V nedeljo, 17. aprila ob 9. se je vršil šesti redni občni zbor »Strokovne skupine viničarjev« v Gornji Radgoni. Nad dvesto viničarjev in viničark, članov organizacije, se je udeležilo tega zborovanja v dvorani posojilnice. Predsednik skupine tov. Kodl Anton je toplo pozdravil še tajnika zveze tov. P. Rozmana, predsednika sosedne skupine pri Kapeli tov. Vavpotič Franca, tajnika skupine pri Sv. Ani v Slov. gorah tov. Tirs Petra in g. Husjaka iz Gor. Radgone kot zastopnika vinogradnikov, kateri je s svojo prisotnostjo počastil naš občni zbor. Po otvoritvi je tajnik skupine Turkl Peter prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Kakor zapisnik, tako potem tudi vsa poročila odbornikov, so bila soglasno sprejeta in tudi predlagana zaupnica odboru. Pri volitvah je bil enodušno sprejet predlog, da ostanejo vsi dosedanjí odborniki na svojem mestu še nadalje.

Kot zastopnik zveze je poročal tov. Rozman P. Orisil je težavni položaj viničarjev in vzroke, radi katerih mora viničarsko ljudstvo trpeti toliko bedo vse svoje življenje. Kritiziral je za držanje nekaterih iz krogov organiziranih vinogradnikov, kateri so si zadnji čas nadeli nelepo nalogo, da osebo in pismeno agitirajo pri vseh večjih vinogradnikih, naj znižajo mezde svojim viničarjem in delavcem. Dovolili so si celo inozemce k temu napeljavati, z namenom, skodovati delovnemu ljudstvu po vinorodnih krajih. Tako delo moramo smatrati za spekulacijo z obstoječo gospodarsko krizo in z bedo viničarskega ljudstva, katero je itak z že dosedanjim ptemeseno brezposelnostjo po zimi zašlo v gospodarsko propast. To agitacijo pri vinogradnikih iz inozemstva moramo še ostreje obsoditi z naših narodnih in državnih vidikov. Nam, ki se moramo boriti za svoj nezmanjšani pičli denarni zaslužek, za neokrajnane pravice po viničarskem redu, nam hočejo ravno taki ljudje politizirati, češ, da po svoji strokovni organizaciji hujskamo viničarje proti gospodarjem, da hočemo vzbujati neke vrste mržnjo in nezadovoljstvo. Mi se borimo samo za to, kar je naše

in česar se nam po določbah viničarskega reda sploh ne bi smelo prikrajšati. Viničarji smo ravno tako državljani, ko vinogradniki in njihovi nameščenci. Izjeme zakonitosti ne daje nikomur. Zato je posebej zborovalcem predločil največjo važnost strokovne organizacije. Viničarji smo srečni, da to organizacijo že imamo. Podčrtal je velike pridobitve in uspehe, katere smo viničarji že dosegli zamo zato, da se v toliki meri držimo svoje strokovne organizacije. Zato velja parola: »Vsi viničarji, do zadnjega v naš krog, v strokovno organizacijo!« Posebej se je spomnil agilnega delovanja tovarišev voditeljev, kakor članov, gornje radgonske skupine vse od njenega početka. Ravno ta skupina mora služiti za zgled vsem drugim skupinam zveze. Le v slogi je moč in samo v borbi je zmaga! V predlogih je bila sprejeta resolucija, ki se glasi:

Resolucija

Spriču težke gospodarske krize in iz tega izvirajočih razmer viničarskega ljudstva ugotavljamo in protestiramo, da bi se spekuliralo v koristlovo gotovih vinogradnikov, pred vsem inozemcem. Kdor si v resnici drugače ne bi mogel od pomoči, kakor le z znižanjem zaslužka svojim viničarjem in delavcem, ne bi mogli ugovarjati. Nikakor pa ne moremo dopustiti, da bi se z organizirano agitacijo propagiralo med vinogradniki za znižanje mezde delavstvu, kjer se to sploh ni nameravalo storiti, oziroma kjer se je to že storilo samo na pritisk gotovih ljudi iz vrst vinogradnikov. Delovanje za znižanje zaslužka, kjer za to ni opravljene potrebe in ne vzrokov, je naperjeno le proti viničarskemu ljudstvu, z namenom oškodovati ga še na tem tako borem dosedanjem zaslužku. Tako delovanje gotovih ljudi moramo najhujše obsoditi, ker se s tem kriza le bolj poostrejuje. Kar pa tiče agitacije pri inozemskih vinogradnikih, smatramo kot delovanje proti našemu narodu in državi. Resolucija je bila sprejeta.

Najlepše uspeli občni zbor je predsednik tov. Kodl potem zaključil in člani so se razšli na svoje domove. Naj živi delo in borba!

guna kdo videl na potu, naj to takoj naznani bližnji orožniški postaji, ali pa ravnateljstvu meščanske šole v Ljutomeru.

Redukcije v Zagorju

Zagorje, 20. aprila 1932.

V torek popoldne so imeli delavski zastopniki in zastopniki TPD seje, kjer so določili žrtve redukcije, ki je neizbežna in se bo izvršila že 1. maja in ne, kakor je bilo pomotoma objavljeno v nedeljskem »Slovencu« 15. maja. Vse intervencije niso zalegle več kot toliko, da so redukcije prelozili za 14 dni pozneje, reduciranih bo pa mesto 300 rudarjev kakor so prvotno sklenili, 230 (delavcev) rudarjev. Žrtve so fizično slabejši, torej »one-moglici, oni, ki so nestalno sprejeti v službo, kočarji in samci.

Afera trgovca Semmelrocka

Ljubljana, 20. aprila.

Poročili smo že, da so prijeli na avstrijsko-bavarski meji ljubljanskega trgovca Otona Semmelrocka, njegovo ženo Magdaleno in še dva njuna pomagata, ki so hoteli pritihotapiti v Nemčijo 61 tisoč Din. Ta dogodek je v Ljubljani izval ogromno senzacijo. Trgovca Oton Semmelrock je rojen 1. 1888 v Senožečah. Pred leti je ustanovil v Ljubljani tovarno otroških vozličkov. Sezidal si je v Spodnji Šiški ob Celovski cesti lično hišo s tovarno vred. To je pred kratkim prodal gospe Bogatajevi za 700.000 Din. V kupnino je bila všeta tudi hipoteka v znesku 580.000 Din. Ob pogodbi je Semmelrock kupnici svečano izjavil, da ga ne bremenijo nobeni davčni zaostanki, če bi pa ti bili, bi znanši le malenkosten znesek, ki ga bo pri davčni upravi sam poravnal. Davčna uprava pa je kmalu prejela novo listino, da mora plačati za 1. 1931 2940 Din davčnih zaostankov, na občinskih in drugih dokladah pa 9504 Din. Gospa Bogatajeva je zaradi tega prejela Semmelrocka, ta pa se je skusil izmotati z raznimi izgovori iz svojih obveznosti, končno pa je le prevzel dolžnost, da plača zaostanke. Na policiji, ki ga je zaradi plačila prejela, je izročil svoj in ženini potni list in objubil, da ne bo zapustil Ljubljane. Semmelrock je napravil v Ljubljani ogromne dolgove in sicer do 300.000 Din morda še več. Pred tedni pa je Semmelrock s svojo ženo odšel iz Ljubljane in odpoval brez potnih dokumentov v Avstrijo. S seboj sta vzela nad 60.000 Din denarja. Bil pa sta v Avstriji, kakor smo poročali zaradi tihotapstva tujih deviz. Več zainteresirancev je zahtevalo proti Semmelrocku kazensko postopanje in je deželno sodišče za njim izdalo tiralo. Deželno sodišče bo zahtevalo od avstrijskih oblasti, da izroče našim oblastem Semmelrocka in njegovo ženo.

marsikaj ni prav, kar bi se dalo izboljšati.

Takšen je sedanj položaj (o katerem bomo še spregovorili). Pri pogajanjih za avtonomijo pa so Nemci zavzeli stališče, da te utrakvistične šole, ki so bile svoj čas ustanovljene izključno za slovenske otroke, ostanejo tudi še zanaprej v nemških rokah. Na teh šolah naj bi še nadalje vršili dosednji raznarodovalni sistem svoje naloge. Slovenci bi dobili le pravice, da si ustanovijo pod posebnimi pogoji na lastne stroške nove šole. Poznejši posredovalni predlog pa je predvideval pravico manjšine, da si ustanovi pod istimi pogoji, ki veljajo tudi za večino, poleg obstoječih svojih lastnih šol v šolski občini, ako se v krogu 4 km starši 40 šolobveznih otrok za to izrečejo. Obstoječe šole pa naj bi prešle le v oni občini v avtonomno upravo, kjer bi vsaj dve tretjini staršev to izrecno zahtevalo.

Temu nasproti so Slovenci predlagali, da preidejo v vpeljavo kulturne avtonomije vse šole, ki so namenjene slovenskemu prebivalstvu, v manjšinsko upravo. Večina bi imela pravico, da si ustanovi nemških šol, kolikor jih rabi, nikakor pa ne bi smela poleg manjšinskih šol še sama vzdrževati konkurenčne šole za slovensko prebivalstvo, ki naj bi služile raznarodovanju in asimilaciji.

Toda tukaj so Nemci izjavili svoj kategorični veto. Niti pičice niso odnehali. Tako so pokazali svojo pravi namen. Avtonomija naj bi bila štafeta na zunan, ponemčevanje pa bi šlo svojo pot dalje. Zato so raje pogajanja prekinili, kakor da bi si le kolikšnikoli otežili svoje dosedanje načine germanizacije.

Prekinili so pogajanja in nato skušali zvaliti vsokrivdo na slovenske voditelje. Vse nemško žansonije se je mobiliziralo, da je pomagalo pri hujšanju proti slovenskemu vodstvu. Navidezni

Vsako zrno kakovost, vsaka kapljica užitek, vsaka skodelica zdravje —

to je kava Hag, ki uživa radi svoje dobrote in neškodljivosti svetoven sloves. Kava Hag, kofeina oproščena prava zrnata kava, varuje srce in živce.

Zgradba Trgovske akademije v Ljubljani

Ljubljana, 20. apr.

V torek, dne 19. t. m. popoldne se je vršila v Zbornici TOI v Ljubljani pod predsedstvom gospoda Ivana Jelačina konferenca radi gradbe šolskega poslopja za Trgovsko akademijo in Dvornazredno trgovsko šolo v Ljubljani. Konference so se udeležili med drugimi načelnik oddelka za strokovno šolstvo g. D. Korenič, župan ljubljanski g. dr. Dinko Puc z načelnikom finančnega oddelka občinskega sveta g. Tavčarjem, za bansko upravo načelnik g. dr. Rudolf Mar, inšpektor ing. Skaberne in inšpektor g. Presl, direktor Trgovske akademije g. dr. Karol Pirjevec in direktor Dvornazredne trgovske šole g. Gogala. Na podlagi poročila o sedanjem stanju gradbene akcije so se spora-

zumno ugotovile smernice, po katerih bi bilo treba to akcijo nadaljevati in dokončati. Izgledi za ugodno zaključitev so najboljši in je upati, da bo mogoče pričeti z gradbenimi deli že koncem letošnje spomladi. Razpis gradbenih del se bo izvršil v najkrajšem času. Merodajni faktorji, ki so že dosedaj kazali največjo naklonjenost, so zagotovili svojo pomoč in podporo tudi za bodoče.

Ljubljana bo z novo zgradbo Trgovske akademije in Dvornazredne trgovske šole, za katero je izdelal načrt g. inženjer Vladimir Šubič mnogo pridobila, ker bo ta zgradba eno najmodernejših šolskih poslopjij v državi. S tem, da dobita oba navedena zavoda lastno streho, jima bo tudi zagotovljen uspešen razvoj in napredek.

Rodbinska tragedija v Blatni Brezovici

Vrhnika, 20. aprila.

Včeraj popoldne je v naši okolici divjal silen naliv. Ta čas se je pomikal iz Blatne Brezovice na pokopališče dolga pogrebna sprevod. Vsi vaščani so spremili med splošnim žalovanjem in sošustvovalcem 73 letnega Franceta Jeraja, vžikarja, poprej varnega in marljivega gospodarja, ki je po svojem poštenju in moštosti slovel po vsej vrhniški okolici. Bil je trdna kmečka grča, ki je s svojim umnim gospodarstvom utrdil lepo domačijo. Ko so krsto položili v grob in po župnikovem blagoslovu, se je približala pokopališču sodna komisija. Prišli so predstojnik okrajnega sodišča na Vrhniki dr. Leitgeb, državni tožilec iz Ljubljane dr. Fellacher in vrhniška zdravnik dr. Marolt in dr. Zupan. Zdravnika sta izvršila v mali lopi med dežjem in z velikim naporom obdukcijo trupla pokojnega Fr. Jeraja, ki so ga dvignili iz groba. Zdravnika sta ugotovila, da je stari gospodar umrl nasilne smrti z močnim udarcem na levo stran temenice. France je namreč postal žrtev hudih rodbinskih preprirov. Sin je očeta spravil pod hladno grudo. Ozadje drame je naslednje:

Blatna Brezovica je prijazna, solnčna vasica, ki je oddaljena od Vrhnike kake tri četrt ure in leži na malem gričku ob Ljubljani. Lepe hiše in ponosna gospodarska poslopja dajejo vasi izredno obilje in so zgovoren dokaz o marljivosti, varčnosti in treznosti vaščanov. Med njimi ni bilo ne zdrahe ne sovraštva. Mir in ljubezen sta med vaščani vladala dolgo let. Zadnja leta pa je šlo vse narobe. Med vaščani je začel divjati in iskati prepri mlad France Jeraj, sin pokojnega. Bil je dolgo let v Ameriki, kjer se ni naučil nič dobrega. Po vojni je prišel iz Amerike domov. Sprva se je bahal, da ima dolarjev kakor pešč. Očeta je pregovoril in deloma prisilil, da mu je izročil lepo in trdno domačijo. Oženil se je. Mlad gospodar pa se ni dosti brigal za gospodarstvo. Popival je in zapravjal. Njegova skrbna in trpeča žena je garala in skušala ohraniti domačijo na višku. Vodila je tudi gostilno, kajti politična oblast ni hotela dati gostilniške koncesije mlademu Francetu. Očeta in mater je zelo

skrbelo sinovo brezbržno življenje. Hoteli so ga celo prekljati zaradi slabega gospodarstva. V Jerajevi družini je poprej vladal božji mir in blagoslov, a sin je spremenil to idilo v pravi pekel. Venomer se je prepiral z očetom in materjo, iskal je prepri tudi s svojo mlado ženo. Vse tri je dostikrat pretepal in sta morala starša iskati pred sinovo brutalnostjo zaščite pri sosedih in drugih vaščanih. Imela sta sicer izgovorjen primeren vžitek, a sin jima ga je vedno kratil in očital, da ga bosta spravila na rob propada. Oče in mati sta se zato umaknila v skromnejšo bajtico, da bi tam v miru preživela svoja stara leta. Toda sin ni miroval.

Napočil je usoden dan — 5. marec. Popoldne je posestnik Andrej Lenarčič gnil živino na vodo. Videl je starčka Jeraja, kako je cepil drva pred svojo hiško. Ko pa se je čez nekaj časa vračal, je videl Jeraja po obrazu vsega okrvavljenega. Kri mu je lila curkoma. Pri sosedu so mu rano izprali in za silo obvezali. Na glavo je bil močno udarjen. Udaril ga je sin v prepri. Sin je prišel v očetovo hišo in zahteval žago. Nastalo je prerkanje. Sin je psal očeta in mater ter jima grozil. Mati je s težavo ušla divji sinovi jezi, a oče jo je dobil po glavi.

Po tem dogodku je šel stari Jeraj k vrhniškemu zdravniku dr. Šabcu, da mu je rano pregledal in obvezal. Sprva ni bilo opaziti nikakih težjih posledic. Pred besnim sinom je oče po tem dogodku večkrat spal pri sosedih in jim bridko po-tožil svoje težave. Zadnji čas pa je občutil v glavi silne bolečine. Pogostokrat se je tipal za glavo. Naposled je stari Jeraj moral v posteljo. Več dni je bil nezavesten. V nedeljo zjutraj pa ga je smrt odnešila hudih bolečin. O smrti so takoj obvestili vrhniško orožniško postajo, ki je v ponedeljek aretirala brezsrčnega sina. Brezdušno in zakrknjeno je odgovarjal orožnikom in zatrjeval: »Nisem ubil starega. Sam se je udaril!«

Očeta so včeraj popoldne pokopali. V Jerajevo hišo se je naselila žalost in tegoba, kajti mlada gospodinja mora skrbeti za 5 nedorasnih otrok, a njih oče je v vrhniških sodnih zaporih.

Izlet s smrtnim izidom

Maribor, 20. aprila.

Žalostno se je končal izlet, katerega so priredili Sokoli iz Zimice v Duplek. Domov grede je nastal med družbo, v kateri sta se nahajala 20 letni član Sokola Franc Tertinek, posestniški sin iz Male Zimice, in pokestnik France Jakopec, usodepolen prepri, ki se je končal tako, da je zasidil Tertinek Jakopcu nož v srce ter ga usmrtil. Tertinek je aretirali: po njegovi izpovedbi je prišlo do dejanja takole:

Dne 10. aprila je napravila skupina Sokolov izlet v Zgor. Duplek, kjer so si ogledali kamnolom. Na povratku, so se ustavljali v več krajih in tudi v Koreni pri posestniku Francu Koletniku, kjer so dobili sadjevca. Pri Koletnikovi kleti se je nahajal tudi Franc Jakopec v družbi svojega brata; večja družba se je potem odpravila od kleti dalje. Med bratom Jakopcem na eni in Tertinekom na drugi strani je prišlo do že omenjenega spora, ki se je končal s smrtjo Franca Jakopeca. Nož mu

je prebodel srce ter je izdihnil v nekaj trenutkih. Tertinek se izgovarja z vinjenostjo in jezo, ker sta ga Jakopeca metala. Ni pa imel namena nasprotnika usmrtiti, ampak ga samo raniti. Žalostna smrt posestnika Jakopeca je pretresla vse okraj, ker je bil dober in značajan človek. Zapustil je žalujejočo dvovo s tremi nepreskrbljenimi otročiči.

Konjice

Deževno vreme zelo ovira delo na polju in v vinogradih. Prihodnjo nedeljo bo prijahal vitez zeleni Jurij, toda letos bo najbrž razočaran, ker ne bo našel še nič zelenega. Pohorski grebeni se še belijo v snegu. Bog ve, kdaj bo že konec letošnje dolgotrajne zime.

V Konjicah je postalo zadnji čas malo bolj živahno. Potoček zopet bolj veselo žubori. Tudi javno življenje se je predramilo iz zimskega spanja in po dolgem času se je zopet pojavila — gadja zalega.

Nevzdržen položaj na Koroškem

Boj za kulturno avtonomijo.

Tako so torej Slovenci s svojo popustljivostjo premostili ovire, ki so se pokazale že takoj pri prvi kočljivi točki. S tem so preprečili takojšnje ukinitve pogajanj. Toda nemške stranke so našle zaželeni povod — seveda le navidezen povod — pri šolskem vprašanju. Tukaj se je pokazalo, da večini na Koroškem ni bilo do lojalnega sporazuma. Predlagani zakon in veliki hrup, ki ga je spremljal, vse je bilo mišljeno le kot kritje na zunan, pesek v oči. Dejansko pa so nameravali slovenski manjšini zadati nov silen udarec.

Kakor znano, obstajajo v slovenskem delu Koroške še iz dobe stare monarhije za slovensko prebivalstvo takozvane utrakvistične šole. V učnem načrtu — ki pa je v istini le na papirju — naj bi v prvih šolskih letih veljala slovensčina kot učni jezik, stopajen naj bi se potem pričel pouk v nemščini in v zadnjih letih naj bi bil učni jezik nemški. Tu bodi povedano, da se danes slovensčina nikjer ne rabi kot učni, ampak le posredovalni jezik. Pouka v materinščini Slovincem nasplošno učiteljstvo ne pozna. Učitelji rabi v prvih razredih koroško-slovensko narečje le v toliko, da se more z otroci, ki prihajajo vsi iz slovenskih družin, sploh sporazumeti, začne pa takoj s poukom v nemščini. Dasiravno se je Avstrija v senzenemski pogodbi izrecno obvezala, da se bo za Slovence njih materni jezik v šolah gojil kot učni jezik, se to na nobeni šoli ne izpolnjuje. Scheibelbauer sam mora priznati, da v šolskem vprašanju

mimogrede omenjeno, da je pri plebiscitu šlo izključno za politično zadevo, namreč za vprašanje državne pripadnosti, nikakor pa se ni odločalo tudi o narodno-kulturni pripadnosti prebivalstva. Saj so vendar Nemci kot najmočnejše agitacijsko sredstvo izrabljali sklep koroškega deželnega zbora v St. Vidu, da se bo slovenska narodnost prebivalstva vedno v polni meri upoštevala in da se bodo dale Slovincem v vsakem oziru iste pravice, kot jih uživajo Nemci.

Toda tega nam na tem mestu niti ne bi bilo treba ugotavljati. Ugovor od nemške strani se ovirja mnogo enostavnjeje. Trditev, da bi narodno zavedni Slovenci svoje nezavedne rojake terorizirali, je prazna. Saj bi vendar vsak Slovence, bodi kateregakoli političnega mišljenja, imel pravico, da se vpiše v kataster in tako sodeluje pri izvedbi samouprave. Torej bi tudi takozvani »Windische« imeli možnost, da vplivajo na ureditev avtonomije v svojem smislu. To bi bilo tem boljše, ker bi s tem bila obnem za vsakega nemškega ozkosrčnega dana garancija, da avtonomna uprava ne bi bila izključno v rokah nacionalnih Slovincem. Nemški pomisleki so torej brez podlage. Sploh je nerazumljivo, zakaj nemški krogi že pred izvedbo avtonomije gledajo zadevo tako, kot bi že vnaprej računali, da se je bodo poslužili le najzavednejši Slovenci. Po besedilu predlaganega zakona je institucija vendar namenjena vsaj slovenski manjšini brez izjeme.

Končno je treba še dostaviti, da bi si seveda država pridržala vrhovno nadzorstvo nad manjšinsko upravo in država bi pač v zadostni meri poskrbela, da bi se v manjšinskih šolah nobenemu domoljubnemu Korošču ne skrivil las.

Konec prihodnjic

Ljubljana

Občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug

Ljubljana, 20. aprila.

Danes ob 10 dopoldne se je vršil v prostorih restavracije Frana Kavčiča na Privozu 23. občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani. Občnega zbora se je udeležilo okoli 100 delegatov. Zbornico za TOI je zastopal tajnik dr. Pretnar, društvo »Putnik« pa Emil Langlet iz Belgrade. Občni zbor je otvoril predsednik g. Fran Kavčič, ki je pozdravil vse prisotne.

Tajniško poročilo je podal g. Anton Pintar, ki je poročal o velikem delu Zveze. Zveza je intervenirala zaradi odprave dolžnosti, da morajo gostilničarji voditi registre za vsa izročena pijačo. Dalje je intervenirala Zveza zaradi obrtnega zakona, zaradi plačevanja trošarin, zaradi odprave točenja žgane pijače ob nedeljah in drugo. Zveza je dalje priceljala in podpirala razne strokovne tečaje itd. Bila je v zvezi z vsemi gostilničarskimi organizacijami in državi ter je z njimi zlasti energično nastopala proti krošnjariju z vinom, ki je v južnih delih države v navadi, pričelo pa se je tudi že pri nas v rudarskih revirih. V imenu Zbornice za TOI je pozdravil zborovanje dr. Pretnar, ki je poročal tudi o zakonu proti dražljivi življenjski potrebi in o trošarini. K vsem točkam se je vršila živahna debata, obzoru pa je bil podeljen absolutorij. Po občnem zboru Zveze gostilničarskih zadrug se je vršil občni zbor Gostilničarske samopomoči.

Kaj bo danes?

Drama: »GOSPODA GLEMBAJEVI«. Red A. Opera: Zaprti.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Levstek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 25; dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41 (Sv. Krištof).

Velik dovoz krompirja na trg. Letošnja poznja pomlad, ki se nikakor ne prav uveljavlja, se prav točno očituje tudi na ljubljanskem trgu. Lani leto je bil ta čas večinoma ves krompir že v zemlji, letos pa je na Sv. Petra nasipu še prav živahna kupčija za semenski krompir. Včeraj so pripeljali kmetje iz bližnje okolice, največ iz Ižanskega, skupaj 62 voz semenskega krompirja. Z gorenjske strani pa so prišli kmetje s praznimi vozčki, da nakupijo par vreč krompirja za seme. Navadni krompir je večinoma po 1,25 Din kg, dobi se pa tudi pod to ceno. Zgodnji krompir je nekoliko dražji, namreč po 1,50 Din kg. Kupčija je bila včeraj prav živahna. Najbrž je ta teden zadnji za uspešno prodajo prodajo semenskega krompirja, zato je bil včeraj dovoz lokalni večji in zanimanje za krompir bolj živahno. Ob tej priliki naj poudarimo nujno potrebo vsaj zasile lesene ograje ob Ljubljani na Sv. Petra nasipu. Saj obstoja stalna nevarnost za vozniške, ki so tam nastavljeni tako na gosto, da bi bila v slučaju, da se splošči kak konj ali da se sicer pripeti kaj izrednega, vsaka pomoč ali posredovanje nemogoče. Kmetje upravičeno zahtevajo, da se na kmetih oblasti lokalni pobriži, čim zagleda kak naveden vodnjak neograj, v Ljubljani pa je lahko brez vsake ograje tako dolga fronta, kakor je ravno ob Ljubljani na Sv. Petra nasipu.

Živahen sadni trg. Včeraj so pripeljali na Krekov trg 12 voz raznih sadnih dreves, večinoma iz škofoletske okolice, kjer goje drevesničarstvo v večjem obsegu. Največ je bilo jablanovih dreves, cena jim je od 6 do 8 Din. Vseh jablan je bilo na trg okrog 2000. Izmed ostalih sadnih vrst je bilo največ češenj po 8 do 10 Din drevesce, Višnje so po 10 Din ena. Hruške imajo isto ceno kakor jablane, od 6 do 8 Din ena. Prilicno drevje je nekoliko dražje, od 10 do 15 Din. Veliko je bilo tudi raznega lepotečnega drevja in vrtnega grmičevja, dalje ribezna itd. Cene teh sadik pa so tako različne in tako odvisne od kvalitete vsake posamezne sadike, da je od »glijanja« vsakega posameznika precej odvisno, po kakšni ceni dobi take sadike za svoj vrt.

Zivilski trg je bil včeraj slabše založen. Še največ je bilo zelenjave, motovilca, radica, regrata, vse po 1 Din merica. Spinata je po 1,50 Din merica. Karfičje je bilo malo, cena 6 Din kilogram. Pojavile so se prve salate glavice »Primorskega« po 2 Din ena. Cebula je po 5 Din, krompir po 1,50 Din, kislj zelje po 3 Din, kislj repa po 2 Din, kiho dobrih jabolk so nudili že po 8 Din. Suhe hruške

so prodajali po 5 Din, suhe krljke po 2,50 Din kilogram. Živahno vrvenje je vladalo tudi za Jugoslovansko knjigarno okrog semenarice. Zanimivo so cene raznih vrst semenskega stročnega fižola. Najbolj cenjen zgodnji stročji fižol je nizki, »rozac« fižol, ki so prodajali njegovo seme po 15 Din liter. Zeleni »kifcler« je po 8 Din, rumeni »kifcler« po 6 Din liter. Visoki fižol za prekle je po 4 Din liter.

Buffet na Ljubljanskem gradu. Mestno načelstvo v Ljubljani bo oddalo v najem za dobo 5 let buffet na Grajski planoti. Tozadevna ustna javna dražba se bo vršila dne 28. aprila 1932 ob 12 polodne v mestnem gospodarskem uradu. Pojasnila, ozir. najemni pogoji, se dobijo istotam.

Vlom v Dobrunjah. Včeraj jutraj je prišel na Ljubljansko policijo mesarski pomočnik Ignac Lampert in sporočil, da je bilo v torek med 8 in pol 9 zvečer vmlomljeno k njegovemu gospodarju mesarju Mihaelu Anžiču v Dobrunjah 67. Vlomilec je odnesel listino, v kateri je bilo okoli 15.000 Din. Bilo je v listnici 9 bankovcev po 1000 Din, 58 po 100 Din in za okoli 1000 Din manjših bankovcev in kovanega drobiža. Za tatoma so našli neko sled.

Poskusen samomor. Včeraj jutraj so našli v hiši Jugofrafike na Sv. Petra nasipu nezavestno postrežnico L. M. Poleg nje pa je ležala prazna steklenica, iz katere je izpila večjo količino lizola, odprta pa je bila tudi plinska cev, iz katere je uhajal plin. Reševalni avto je prepeljal žensko v bolnišnico. Njeno stanje je zelo težko.

Pretep in poškodba. Bolnišnica je včeraj sprejela 28letnega Alojzija Miheliča iz Zabrznice. Napadli so ga neki fantje in ga precej ranili z nožem. — Predvčeršnjim se je ponesrečil v Gorenji vasi Sletni sinček delavca Dobroslov Oblak. Otrok se je obesil na voz in zašel z desno nogo v kolo, ki mu jo je strlo.

Dolenjska cesta bo v petek, dne 22. t. m. od odcpea Orlovске ceste do Česnovarja radi pravila železniškega križišča zaprta za vozni promet od 6 jutraj do 6 zvečer. V tem času se bo vozni promet vršil po Orlovski in Ižanski cesti.

Enajstleten deček-dijak je izgubil 19. t. m. srebrno žepno uro na potu z Viča do Ljubljane. Ker mu je drag spomin na sv. birmo naproša najditelja, naj jo odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Eleganten korak

je mogoč samo takrat, ako se noga v čevljih dobro in sigurno počuti, kar je zlasti pri ženskah velike važnosti. Ta problem je srečno rešen pri damskih letnih opankah »Maja«, ki so poleg svojega elegantnega kroja primerne za vsako obleko in omogočajo sigurno ter lahko hojo tudi v največji vročini. Predvideva se, da bodo postale »Maja« opanke slager te sezone, ker bodo postale prednosti tega proizvoda hitro znane.

Trbovlje

Zaključek obeh nadaljevalnih šol je bil zadnji nedeljo dopoldne. Kmetijsko je obiskovalo 21 fantov, gospodinjstvo pa 13 deklet. Po razdelitvi izpričeval je g. ravnatelj Pučnik na poskusnem zemljišču razlagal in praktično pokazal, kako se uspešno rabi umetna gnojila.

Goveje meso po 5 Din se je prodajalo v soboto na tržnem prostoru. Mesar Kovač je nastavljen ceno 6 Din, nakar je mesar Božič znižal na 5 Din. Žal, da je to bilo samo v soboto in se ta konkurenca ne nadaljuje.

Ni primerno. Oblast je za enkrat prepovedala nogometne tekme na igrišču SK Amaterja, ki je v bližini bolnišnice. Zato so se te tekme vršile v nedeljo na prostoru SK Trbovlje, ki pa se drži pokopališča. V nedeljo se je ravno med tekmo vršil pogreb. Pogrebe je zelo neprijetno dirnilo tisto kričanje, ki spremlja nogometne tekme. Brezpogojno bo treba za čas pogrebnih sprevedov ustaviti vsako igranje. Takt in obzir do rajnih in njih preostalih to zahteva.

Smrt pobira. Umrli so: rudar Borštner Karol, star 57 let, na jetiki. Hojkar Ivana, vdova, stara 82 let, Marija Župan, vdova, 86 let in Gostarica Ludmila, 2 leti. N. v. m. p.

zala že Grgoševićeva »Koleda«, ki je po prvem širokem, težkem delu nenadoma preskočila v radostno gibkost. — Še bolj pa Adamičevih nebroj, ki so z njih krepko, živo mero (ritmom), jasno, lahno melodiko, pogosto s kanonično imitatorično obliko izzigale pevce in poslušavce. Najbolj tam, kjer so najbolj slovenske in brez vsakršnega drugorodnega vpliva. Zelo zajemljivo je z neakšnim neprestanim krogotekom (perpetuum mobile) obdal staro božično »Pastirci«; kar dražestno je bilo to drobljenje v spremljanju že takoj izpotebka v nižjih glasovih, zlasti pa v drugem delu ob »Glorije« v višavi. — Nad vse učinkovite so bile vse pesmi ponavljavke; kakšen vris je nastajal na Mokranjčevem »Živinskem sejmu« s kuro »koko-dajko« gosko »ševeljajko« in drugo »živino« (piščetom, kuro, petelinom, raco in gosjo). In še pri nekateri smo občudovali za čudo gibne jezike in ljubko otroško čebljanje, da omenim samo Adamičeve »Tri pure« in »Jurjevanje«.

Pevodnja je imel zbor popolnoma v rokah. Iz najtistih mehkih globin je rasel do nepričakovane moči, mirno vzdržal dolge, široke tone, pa jih tudi kot drobnih biserov nametel po dvorani. — Razen šestere pesmi — v sredini jih je petero pel sam deklinski, zadnjo pa ves zbor — so trinajst pesmi peli brez spremljanja — brez vsakršnih znakov utrujenosti.

Tega je tudi ne smem zamolčati: Užiga Premrl, kadar je tako jasev in otroško preprost, kot je bil tu (Rože za Marijo), užiga Adamič, kadar mu poskočna pesem tako neovirano iz srca vre, kot so mu privrele te, užgal je Marolt z lepo prirejenim »Jankom« in še Ajaš s »Triglavo«, ki je brez temeljev plaval v višini, pa bi ga bil gotovo vesel, kakor smo ga bili mi. Zbor naj bi prehodil vso Slovenijo, poslušati naj bi ga prišlo vse; vsakdo bi ob tem radostnem žgolenju dobil obilo plemenitega užitka, za pevce in pevovodje bi bil pa to čudovit zgled.

Drugi koncert je priredil »Slavec«. — Ze iz trbovlskega smo spoznali, da se vsa naša zborovska glasba obrača v žisto novo smer. Rahlo solzava, preobčutljivo čuvstvenost, zanimajoča stavejša, z barvo bleščeče v oči šemeča njena naslednica, ki ji je šlo pred vsem za dražljiv zvok (impresionizem), bolečina, v mučnih kričih se zvijačujo njena nasprotnica (ekspresionizem), ki so se druga drugo izpodirajoč trudile, da bi si priborile nad srce oblast, so dobile novo, zdravo, svojega živ-

Naznanila

Ljubljana

Občni zbor. Društvo Dom slepih v Ljubljani ima v četrtek, dne 28. aprila 1932 ob 5 popoldne v dvorani ljubljanskega magistrata svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom. Volitev ne bo. Na obilo udeležbo vabi odbor.

Trnovo. V četrtek 28. aprila ob 20 se vrši občni zbor zadruge Trnovski prosvetni dom. Člani vabljani.

Danes ob 8 pevska vaja »Ljubljana« v Akademskem domu.

Družabni sestanek »Krike« bo v petek 22. t. m. ob 8 zvečer pri Mikliču. Predaval bo dr. Joža Rus o tipu dolenskega mesta. Vstop prost!

Pianist Ivan Noč koncertira v Ljubljani v ponedeljek, dne 25. t. m. Tudi to pot si je izbral izredno bogat interesen program. Med drugim izvaja Tajčevićeve Balkanske ples. Več kot polovico programa je slovanskih poleg priznanih nemških klasikov. Koncert bo v Unionski dvorani. Vstopnice se že dobe v predprodaji v Matični knjigarni.

Pomlad Rdečega križa na državni klasični gimnaziji v Ljubljani priredi v petek, dne 29. t. m. zelo pestro akademijo v Unionski dvorani. Spored javimo. Vstopnice se dobe v Matični knjigarni.

Jugoslovansko-čehoslovanska lga Ljubljana. Redni občni zbor se vrši v petek, dne 22. aprila t. l. ob 20 v restavraciji »Zvezda«. Vabimo vse članstvo ter prijatelje k udeležbi.

Maribor

Ljudska univerza. O početkih slovenskega političnega življenja na Spodnjem Štajerskem predava jutri v petek prof. Baš.

Izobraževalno društvo na Košakih obhaja v nedeljo desetletnico svojega obstoja. Ob 15 bo v društvenih prostorih javnosti sestanek z govorom, deklaracijami in nastopom tamburaškega zbora Kat. omladine. S proslavo 10 letnice je združen tudi Materinski dan.

Predavanje o jadralnem letalstvu priredi danes v četrtek zvečer akademsko letalska skupina mariborskega aerokluba. Predavanje spremljajo lepe skioptične slike. Vstopnina dva dinarja.

Poselska zveza ima v nedeljo, dne 24. t. m. ob pol petih popoldne sestanek v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Predava prof. Rudolf Drobne. Obenem igra »Krompir v uniformi«.

Pobrezje. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 24. t. m. v gasilskem domu ob 3 popoldne in ob 8 zvečer žaloigro Garcio Moreno. Pridite pogledat to lepo žaloigro.

Cromelji. Ljubljanski akademiki priredijo tu dne 23. t. m. 1932 predavanje o naši univerzi. Predavanje se vrši ob 20 v dvorani hotela Lakner. Predavanje bo jako zanimivo in ga bodo spremljale skioptične slike. Vstop prost, pobirali se bodo le prostovoljni prispevki za kritje stroškov.

Novo mesto. Ljubljanski akademiki prirede dne 22. t. m. v Prosvetnem domu ob 20 predavanje o naši univerzi. Predavanje bo zelo zanimivo in ga bodo spremljale skioptične slike. Vstop prost, pobirali se bodo le prostovoljni prispevki.

Metlika

Takega pogreba Metlika še ni videla. Mesto in okolica je pokazala, kako veliko spoštovanje je užival pokojni Jože Vukšinič. Kljub temu, da je delo naravnost kričalo, se je zbralo mnogo kmečkega naroda, da spremi pokojnega k sv. Roku. Zbralo se je tudi vse mesto in je v dolgem sprevodu spremljalo pokojnega na njegovi poslednji poti. Na pogreb je prišel tudi tukajšnji rojak opat cisterijanskega reda P. Avgustin Kostelc, ki je z mitro na glavi vodil sprevod svojega pokojnega dobrega prijatelja. Njemu ob strani pa so stopali še štirje duhovniki. Pri odprtem grobu je umrlemu izpregovoril kratko slovo Anton Bajuk iz Drašič. Pevc pa so mu poslednjič zapeli.

Dve nevesti. V soboto in nedeljo smo imeli priliko videti veselico »Dve nevesti«. Ne vem, kako je občinstvo to komedijo sprejelo drugod. To pa vem, da jo postavijo na oder le tam, kjer se hočejo iz kmeta bedaka delati. Igra je zlasti iz malomestnih krogov jare gospode, in prav taka gospoda, kateri je kmet samo tepec in poleg tega še kvantalc in pijanec, prav taka gospoda se drzne takšno, docela nesocijalno in anahronistično neumnost na oder spraviti. No, s takimi norčavostmi naj si nikar nihče ne spleta laviorik.

»Jezik očistite pegl!«

Gospod urednik! Morebiti se še spominjate, kako aya se menila, da bi bilo dobro jezikovne grehe naših časnikarjev poročil dan za dnem ugnjati. Saj so se nekatere napake v naš jezik že tako zavedale, da se jih celo ugledni pisatelji več ne zavedajo. Tako se jezik pod vplivom germanizmov in romanizmov, ki smo se jih do največjih čnos dokaj dobro otresali, danes venomer kviri, čeprav nam Breznik, Košič, Kolarič, Andrejka zapovrstjo dopovedujejo, kako pišimo, da jezik ne bo trpel.

Mnogo ljudi pri pisanju ne misli več po slovensko, marveč po tuje. Vsako tujo besedno in stavkovo tvorbo hoče tudi v slovenščini z isimi prvimi in v isti obliki napisati, kakor jo je našel v tujem jeziku. Tujih besednih tvorbo in rekel ne zna več podomati.

Včeraj n. pr. in kdovekakrat že prej — smo čitali, da grška vlada namerja pozvati »one državljane, ki posedujejo zlato, naj ga takoj stavijo na razpolago državni blagajni«. Takoj v naslednjem stolpcu pa prevajavec piše, da ima »Madrid«, ki je v začetku republike posedal do 50 milijonov, danes toliko dolga.

Posedajo naši ljudje takrat, ko nimajo dela, ali pa iz lenobe in zanikarnosti. In ti navadno nič nimajo. Poročilo pa hoče povedati, da Madrid ni leno posedal, ampak da je 50 milijonov imel. Prav tako poročilo o nameri grške vlade hoče to reči, da bodo tisti državljani, ki zlato imajo, ga morali dati na uslugo, uporabo (beseda razpolaga je zanikaren prevod nemške »Verfügung«, ali kar kratko: dati, prepustiti, izročiti narodni vladi).

Da naj bi zlato oddali le tisti, ki bi ga posedovali — naš človek bi si v svoji nekoliko preprosti domišljiji ob tej besedi kar živo in pravilno predstavljal, kako kakor zaklete kraljčine na zlatih vrelah sede — tega poročilo gotovo ne trdi.

Podobno smo zadnje čase v poročilih in člankih o sedanjih bedi pogosto brali o teli, ki posedujejo in posedajo. Pošten Slovenec nič ne poseda in nič ne poseduje, ampak ima. Saj so s to tukaj: posedati, posedovati = besitzten, brez dvoma tudi poročevalci in člankarji hoteli označiti tiste, ki kaj imajo.

Besitzen — posedovati, posedati = imeti. Zur Verfügung stellen — na razpolago staviti = na uslugo, uporabo dati = dati, izročiti, prepustiti.

Celje

Celjski trgovci proti zakonu o pobijanju draginje. Načelstvo Gremija trgovcev v Celju je dne 16. t. m. na svoji soji razpravljalo o predlogu zakona o pobijanju draginje ter je protivno uveljavljenju zakona, ker smatra, da bo samo škodoval trgovstvu in bodo prišle samo slabe posledice. Kazni so izredno drakonične in ni pri njih niti pravne lege. Danes se pri veliki večini blaga ne zasluži niti polovico dovoljenega dobička 20%. Celjski gremij predlaga na koncu, če je že brezpogojno treba uveljaviti novi zakon, naj se vanj vstavi tudi klavzula, da so vedno veljavne dnevne oziroma zopetne nabavne cene.

Osebnosti. Z odlokom ministrstva za gozdove in rudnike je imenovan diplomirani inž. gosp. Ciril Podkrašek za uradniškega pripravnika na rudarski šoli. — Za banovinskega zdravstvenega pripravnika v javni bolnišnici je imenovan gosp. dr. Podpečan Jožef iz Spodnje Hudinje pri Celju.

V Mesni klavnici je bilo v preteklem tednu zaklanih 18 volov, 50 telet, 10 krav, 2 telci, 50 svinj in 2 konja. V mesto uvoženih in pregle-danih je bilo 382 kg teletine, 167 kg svinjine in 120 kg sveže svinine. Na pristojbinah je bilo vplačanih kot klavnina 3751 Din, kot oglednina pa 324 Din.

Izgube in najdbe. V ponedeljek 18. t. m. je izgubil trgovski potnik R. L. na Lavi denarnico z raznimi važnimi dokumenti in nekaj denarja. — Naslednji dan v torek 19. t. m. pa je bila najdena v mestu denarnica z dokumenti na ime Stumpf in 3 bankovci po 10 Din. Dobi se pri predstojništvu mestne policije.

Smrtina kosa. V javni bolnišnici je umrl v sredo 20. t. m. dopoldne v starosti 9 let Čaks Vilhal, sin svetilničarja železnice. Njegovi duši vaji mir in pokoj — žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje.

uspehe z obilnim ploskom priznavalo; predsedstvo je pevovodjo odlikovalo z lepim šopkom rdečih nageljnov.

Pela sta oba zbora brez not in tako z nepretrgano napeto pazljivostjo pevovodjema omogočila, da sta mogla docela uveljaviti izrazit smisel za zvočno in ritmično lepoto.

K.

Gostovanje angl. polujoče gledališke družine »English Players«

Zadnja leta smo imeli v Ljubljani več gostovanj, izmed katerih so bila nekatera prav podučna in koristna za gledališče in občinstvo, nekatera pa samo za občinstvo. Ob takih gostovanjih dobi občinstvo, ki ima pred seboj samo domače ljudi, boljše razmerje do našega lastnega ustvarjanja. Ob marsikakem takem dogodku odločajo tudi bolj človeške kot umetniške simpatije, zakaj tuje in po-potnik je vreden dobre besede. Zato sodim, da angleška igralska družba Mr. E. Stirlinga predstavljala bolj polujoče angleško igralsko družbo kakor izrazito angleško gledališko kulturo. Vsaj tak vtis smo imeli pred dvema letoma, ko so nastopili s Hamletom. Letos se je ista družba predstavila samo s štirimi osebami v H. H. Daviesovi komediji »The Mollusc«. Da, so igrale samo štiri osebe, je bilo družbi v prid, zakaj izbrali so boljše akterje; med njimi je Mr. Stirling sam, in simpatična mlada igralka Mrs. Disney. Igrica — kakor so jo po-jasni naši dnevniki in kolikor smo ji sledili na odru — je preprosta, skoraj naivno konverzacijsko delce, v podrobnostih izdelana situacija med štirimi osebami. Brezdelno in pomelkužno ženo ozdravi njen lastni brat, ki se po daljšem času vrne v družino in se poroči z mlado vzgojiteljico, ki je doslej v hiši gospodinjila in potrepeljivo služila. Rahli zakonski zapletljivi bude komaj premikanje dejanja in tako poteka igra v lepi umerenosti do kraja. Povsod miren družabni in družinski ton, samo na koncu nekoliko drastične in malo glasneje igre. Tako so nam delo podali tudi štirje gostje, obe dami Mrs. M. Vaughan in M. Disney in Mr. E. Stirling in Mr. Ch. Carew. Igra sama na sebi ni kaj poglobljena ne v režiserskem ne v igralskem delu, vendar je prav zaradi umirjenosti prijetna, ker igralci sežejo tuptam tudi po neumetniških izraznih sredstvih, sami omajajo v gledalcu tisto vero, ki jo mu ustvari distanca in dobra reklama. Občinstva, ki se zanima za angleški jezik, se je nabralo lepo število, tako da je bil obisk zadovoljiv. F. K.

Kulturni obzornik

Dva pomembna koncerta

Prvega so nam priredili trbovlski rudarski otroci pod vodstvom A. Šuligeja. Dosegli so zelo vse, kar je takemu zboru sploh doseči mogoče. Navdušenja so vzbudili do čuda; veliko iz sožitja in genotja, še več pa umetnostnega, redko tako zasluženega. Čisto je zvenelo, jasno in navzile otroške-mu zvokovnemu značaju kar polno. Če je kdaj pa kdaj, pa izredno redko, za hip predrl otroški krič, kaj za to? Otroci so in v šolo h glasovnim vežbam niso hodili; glas so si ob petju izlikali tako dobro, da je petje zvenelo kakor iz celega ulita. Gladko, gibko, lahno, v celoti lepo strnjeno, brez umetnih nehajev, ki poslušavcem navadno hočejo dopovedovati, kakor da so v njih skrite globine, pa se iz njih redno prav očitno kaže pevovodjeva nespretnost, ki ne zna pesmi pogona dati in ji toka vzdržati. Ti pevčki so pa peli v čudovito gibkem, kar poskočnem hodu, mestoma je nastal pravi otroški živčan in se je zlasti na mestih, kjer se glasovi v samostojnem diru drug v drugega zakajajo, zapletal v živ klobuč, da je človek pristihnil: kako se bo le to razpletlo? Pa se je vselej brez vsakršne poškodbe. Čudno, kako je ta drobšč, pogosto vsak glas, hodil samostojno po svojih potih, pa ni zašel, ampak so se vselej vsi znašli točno in na pravem mestu. In je to živahno kontrapunktično prepletanje tudi poslušavstvo užigalo, prav kakor je poročevalcu pred petindvajsetimi leti na Bledu o petju rekel preprost kmetijski gospodar, ki je kakšno noto že kdaj videl, poznal pa gotovo nobene ni: »Najtežje pa je le takrat, kadar vsak glas svojo poje, nazadnje pa tako lepo vsi skup zadenejo. Kako le to naredo?« Ni manjšega priznavanja ni vredno to, da so peli za naš posluš za zadevanje zelo težke pesmi v molu, v starih tonovskih vrstah (Kogojevih, Grgoševićevih in Mokranjčevih). Pri Kogojevih »Trobentah« nam je bilo prav posebno všeč, ko so skupine po dve in dve notni na en zlog tako gladko tekale; marsikateri ugleden zbor bi bil lahko vesel, če bi takla, zborom menda za spotliko iznajdena mesta z enako lahnostjo preplaval.

Ce pravimo, da je zbor vse vrste glasbe dobro obvladal, seveda nočemo tajiti tega, da se mu je živahna poskočnost najbolj prilagela. To je poka-

Dnevna kronika

Oproščen zaradi žaljenja Sokola

Ljubljana, 20. aprila.

Župnik Alojzij Tome, sedaj župnik v Podlipi pri Vrhniki, je poprej služboval na fari Nova Oselica. Dne 3. avgusta lani se je pravkar selil. Vse svoje pohištvo je že odposlal. Sam je prejšnjo noč prepal na trdih tleh. Prišli so ga prositi, da naj bi dopoldne še opravil cerkven pogreb za Josipino Turšarjevo. Opravil je brezplačno pred cerkvijo, kamor so prinesli krsto, prvi blagoslov, a v cerkvi črno sveto mašo za pokojno pokojnico. Pred krsto so dekleta nesla več vencev, med drugim Ivanka Kacinova venec, ki ga je poklonilo Sokolsko društvo v Savodnjah. Venec je nosil tudi primeren napis. Gospod župnik je nosilko venca opozoril, naj nese venec ven. Ker je videl, da ni bilo križa, je pripomnil, da ni moglo izvršiti predpisanih molitev in obredov, ker ga vežejo cerkveni predpisi. Med pogrebi so nekateri ta nastop gospoda župnika napadno tolmáčili. Član Sokola niso bili v kroju, prav tako tudi ne članice. Gospod župnik ni niti opazil, da bi kdo nosil sokolski znak. Sledile so ovadbe proti župniku. Najprej je bil pozvan na okr. glavarstvo. Tam ni bil kaznovan. Državno tožilstvo pa je proti g. župniku dvignilo obtožbo zaradi prestopka po členu 4 zakona o zaščiti javne varnosti reda v državi, češ da je žalil Sokola kot viteško organizacijo, ki je priznana za državno napravo.

Pred sodnikom-področnim g. Ferdinandom Meralo se je danes vršila mestoma živahna razprava. G. župnik je bil oproščen vsake krivde in kazni, ker je sodnik smatral, da g. župnik ni imel namere žaliti Sokola.

Koledar

Cetrtek, 21. aprila: Anzelm, cerkveni učenik; Simeon, škof; Herodion.

Novi grobovi

† V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Mihael Šitar, policijski okoliški nadzornik v pokroju. Pogreb bo v petek ob 4 popoldne iz mrtvašnice k Sv. Križu. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo naše sožalje!

† Na Suhorju pri Metliki je 19. aprila 1932 umrl Ivan Kambič, dijak II. razreda novomeške gimnazije.

† V Križu pri Kamniku je umrl posestnik in tesarski mojster g. Franc Kosir. Pogreb bo v petek ob 8 jutraj v Komendi. Naj počiva v miru! Sinovom in sorodnikom naše sožalje!

BEŽEKOVE SJAJČNE TESTENINE.

Ostale vesti

— Polovična vožnja za obiskovalce II. Banovinske vinske razstave združene z vinskiim sejmom, ki bo od 8. do 10. maja 1932 v Ptuj. Prometno ministrstvo je odobrilo polovični popust vozne cene za obiskovalce II. banovinske vinske razstave in sejma in IV. vinarkega kongresa, ki bodo od 8. do 10. maja 1932 v Ptuj. Polovični popust voznih cen velja od 3. do 14. maja 1932 za vse vlakne in razrede jugoslovanskih državnih železnih izvezniških ekspresov. Obiskovalci vinske razstave, sejma in kongresa kupijo na obojni postaji celo karto do Ptuja, katera jim poleg izkaznice Vinarkega društva, da so obiskali vinsko razstavo s sejmom ali kongres, velja za brezplačno vrnitev. Izkaznice se bodo dobile na vinski razstavi v Ptuj. Karte torej ne oddati za prevoz razstavnih predmetov velja postavljen predviden v tarifi del. II., odst. B. XIII. Gostilničarje, vinske trgovce in druge zanimance vabimo na čimvečji obisk. Vinarke, kmetijske in sadjarske podružnice in druge organizacije vabimo, da organizirajo svoje člane za skupen obisk naših prireditelj v Ptuj. — Vinarstvo društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

— Prvi metulj se nam je v Mošnjah letos predstavljal dne 19. aprila v zakurjeni sobi. Vojlice so nas pozdravile bolj rano.

— Za tekmo slovenskih pritrkovalcev se je javilo do danes 27 skupin pritrkovalcev. Glasbena Matica se vsem župnim uradom zahvaljuje za posredovanje. Ker je danes zadnji dan, se prijave zaključijo in se nove prijave ne bodo več sprejemale. O vseh podrobnostih bodo tekmovalci pisemno obveščeni. Število prijav nam kaže veliko zanimanje med našim ljudstvom za to pogojo ljudske glasbe.

— Na Moravskem umorjen Jugoslovian. Ljubljanska policija je po češkoslovaškem konzulatu prejela od orožništva v Brnu obvestilo, da je bil l. 1923 umorjen in oropan blizu znanega prepada Macoche na Moravskem neki jugoslovanski trgovec, za katerega so se oblasti 9 let trudile, da bi dognale njegovo identiteto. Sedaj so dognale, da je bil to najbrže neki Franc Vicko Slade iz Dalmacije. Moravske oblasti preisoj naše oblasti za natančne podatke o tem človeku.

— Prijet begunec. Včeraj so prignili v Ljubljano iz Avstrije 30letnega Josipa Kolencana, nevarnega tatu in vlačugarja. Ta je že dvakrat pobegnil iz prisilne delavnice v Stari Gradski. Prvič je pobegnil leta 1928, drugič pa letos poleti. Klatil se je najprej po Italiji, italijanske oblasti pa so ga izgnale v Avstrijo. Tudi tam se je precej časa potikal, kradel in beračil, dokler ga ni aretirala v Celovcu policija, ki ga je izročila našim oblastem. Nanj je razpisana nagrada 100 Din in je sedaj vprašanje, kdo bo dobil nagrado.

— Vlom v Sevnici. V noči na 16. aprila je bilo vloženo v trgovino Pavla Stergarja v Sevnici. Neznani tatovi so odnesli veliko množico blaga in sicer 600 m pol delena, 42 m baržuna za žensko obleko, 50 m volnenega blaga, 300 m kolona, 500 m ripsa in cvrnatega blaga, 500 m enedelina, največ modre barve, 30 m modne hlačevine, 180 m kamgarna, 100 m sukna, 120 m hlačevine, 200 m oksfordskega platna, 150 m belega platna in 5 kg klobas. Tatvine so nujno sumljivi trije hrvaški krošnjari, ki so se tedaj potikali po Sevnici in so v oropani trgovini našli tudi dva metra krošnjarskega blaga. Najbrže so isti trije vlomilci vlomili naslednjo noč v neko klet v Sevnici, kjer so popili več vina, dalje so poskušali vlomiti v neko kašo, pa so jih ljudje prepodili, dalje so vlomili v shrambo posestnika Alberta Pinoze, kjer so odnesli 25 kg prekajene svinjine in klobas v skupni vrednosti 40 Din. Sled za tatovi vodi proti Hrvaški.

— Nad dve leti trajajoča kazenska pravda. Včeraj se je naposled končala dolgotrajna kazenska pravda. Pred sodnika-področnega deložnega sodišča so prišli že v peti leti mladi tovarniški delavci, ki so bili leta 1929, obtoženi tepeža. Na Dvojem pri Mojstrani je bila 2. junija 1929 plesna veselica v gostilni Terezije Kristan. Tja so prišli mnogi kmečki fantje in delavci iz bližnje in daljne okolice. Med plesom se je vnel prepir in nato hud pretep. V pretepu je bil težko poškodovan Janko Vukčević. Ko so orožniki delali mir, so jih nekateri psovali in za-

smehovali. Tega pretepa in žaljenja uradne osebe obtoženi trije tovarniški delavci so bili danes popolnoma oproščeni vsake krivde in kazni.

— V službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 31 od 20. aprila t. l. je objavljen »Zakon o srednjih trgovinskih šolah«, dalje »Uredba o velikosti nagrade dnevničarjem v resortu ministrstva za notranje posle«, »Naredba o odmeri doklad za javne borze dela«, »Pravilnik o dolžnostih in pravicah stalne higienske komisije pri osrednjem higienskem zavodu v Beogradu«, »Izprememba pravilnika bratovske skladišnice«, »Norme za obtežbe pri graditeljstvu«, »Razglas banske uprave o ukinitvenem okrožnem inspektoratu v Mariboru«, in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932«.

— Samski davek. Predpisane tiskovine za odadajo tega davka ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pola stane 1 Din. Istočasno s tem davkom se oddaja pristojni davčni upravi tudi »službeni davek«. Tiskovine ima v zalogi imenovana knjigarna, pola stane 1.50 Din; Plačilni list pa 50 par. Na razpolago je tudi Tabela za preračunavanje »službenega davka«, cena 10 Din.

— Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, odebalelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjanja naravna »Franz-Josef-grenična« naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev. »Franz-Josef-grenična« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Usmiljenim srcem priporočamo absolviran. akademika, ki je popolnoma brez vseh sredstev. Najbolj potrebuje obroke. Tozadevna darila sprejema uprava »Slovenca«.

— V službenih novinah št. 90 od 19. aprila t. l. je objavljen »Zakon o izmenjavih in dopolnitvah zakona o državnih trošarinah« dalje »Naredba o draginskih dokladah oseba obmejnih čez«, »Pravilnik o zdravniškem pregledu otrok pred vpisom v šole« ter »Pravilnik o zdravniškem pregledu bolj slabo razvitih in bolehnih otrok pred sprejemom v šole in o dolžnostih zdravnikov na zavodih, v katerih so taki otroci«.

— Potniki skozi Grobelno pripovedujejo: težko je priti do stranišča. Treba je nestetih intervencij, da prideš do vratarja, da ti odpre. Ali je to sedaj ob bližajoči sezoni v interesu tujkega prometa? — Več potnikov.

— Nasilna postopanja. Po Gorenjskem se klata dva postopanja z juga, ki prosjčita za podporo, seveda pa se ne zadovoljita z dinarjem ali s kosom kruha, temveč zahtevata pod najrazličnejši pretekli najmanj kovača. Prodajata tudi neke patriotične slike in gorje mu, kdor jih ne kupi pri njiju; grozita mu z ovdabami, češ, da je protidržavni element. V nekem podjetju so njune slike odklonili. Nasilneža sta pričela psovati prav na debelo in groziti. Zažugala sta, da bosta začela poslopje podjetja in da bosta lastnika ubila. Ko so poslali po orožnike, sta jo hitro popihala. Sedaj ju iščejo oblasti. Opozarjamo ljudi, naj se ne ustrašijo takih nasilnih beračev in naj jim ne daje podpore. Vsi možgi »pogorelci« in »poplavljenici« z juga so po večini sami sleparji in delomrzniči, ker resnični reveži ne hodijo prosjčati tako daleč. Pričakovati je, da se bo sedaj po povodnji vsul nov roj sleparjev z juga, ki bodo pod pretezo, da so poplavljenici, nadlegovali ljudi za podpore. Ljudje in oblasti naj bodo pozorni!

— Večno šteti, greje: Original-Lutz peč!

Novo mesto

Jurjev semenj, ki se je vršil v torek, je bil kaj slab. Niti kupcev niti prodajalcev ni bilo toliko kot ob drugih sejnih.

Vodovod bo, kakor čujemo, podaljšan od mesta, t. j. od sreskega načelstva pa do Bršljina. Prav potrebno je to bilo.

Preko 1000 m³ (nekako 1000 l na minuto) vode načrta vodovodna črpalka v Stopižah v rezorvar pri Božjem grobu, pa se baje nikjer nič ne pozna. Meščanje menda premalo štedijo z vodo, zato bodo pa dobili kmalu vodovodne števec. Je pa tudi mogoče, da je napeljava kje pokvarjena in se voda izliva. Da se to točno dožene, bo mestna občina poklicala strokovnjaka, kateri bo v kratkem vsi progo vodovodne napeljave točno pregledal. Morda se bo le našla napaka.

Elektrika. Vprašanje elektrike razsvetljave je pri nas še vedno na dnevnem redu. Kakor pa se vidi, in kakor se je tudi na zadnji občinski seji razpravljalo, bo nekoč vendarle svetila po Novem mestu Veljenska elektrika. Ta korak občine bo res najboljši, bomo vsaj imeli ceno in sigurno luč, ki ne bo vsakih 5 minut in ob vsakem grmenju ugasnila.

Hiralnica. Pred nedavnim časom je mestna občina kupila hišo nekdanjega šolskega kuratorja, ki je bila last konventa usmiljenih bratov v Kandiji, v svrhu predelave te hiše v hiralnico. Te vrste zavod je za Novo mesto res nujna potreba, saj imamo toliko siromašnih, starih in bolehnih ljudi, ki nimajo nikogar svojih in so prisiljeni beračiti po mestu. Tu bodo pa preskrbljeni za ves čas, kolikor jim ga je še odločenega živeti. Mestna občina je že poslala vse tozadevne načrte, katere je napravil stavebnik g. Hočvar, kr. banski upravi v pregled s prošnjo za podporo. Upamo, da se bo z deli kmalu začelo.

Murska Sobota

Zadruga mesnica. Agrarna zadruga, ki jo vodi bivši poslanec g. J. Klekl, je otvorila pri g. Turku mesnico, v kateri dobijo člani meso po izredno nizki ceni.

Slovenost v »Martinišču«. Dijaki dom »Martinišče« je dobil iz španije krasen kip »Marije Pomladnice«. Kip bo blagoslovljen in ustoličen dne 1. maja. Vse to se bo izvršilo med velikimi slovesnostmi, na katere se Martiniščarji že sedaj pripravljajo.

Gospodinjki tečaj. V ponedeljek 25. t. se bo začel v Szaparijevem gradu tromesečni gospodinj-ski tečaj. Priredi ga tukajšnja podružnica KJS. Dvakrat tedensko bo tudi večerni tečaj za one, ki dnevnega radi zaposlitve ne bodo mogli obiskovati.

Pomlad zahteva

v obrambo vsled zimskega oblačila pomelkužene kože skrbno negovanje z

NIVEA-CREME

Nivea-Creme prodre vsled vsebujočega Eucerita globoko v kožo, hrani in krepi staniče in pozivlja delovanje celic. Povzroča torej oni poživljajoči impuls, polom katerega postane koža naravno gladka in dobi s tem dragocen, nežen in mladostnosvež izgled.

Nivea-Creme: Din 5.— — 22.—.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor.

Maribor

□ Na merodajen naslov. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Slabše vrste mleko prihaja sedaj na trg, odkar se mleko po organih mestnega tržnega nadzorstva ne tehta več. Čemu se je to opustilo in v čigavem interesu? Upamo, da se bo ta odredba glede neštevanja zopet ukinila.« — Mariborske gospodinje.

□ Poročili so se v Mariboru v poslednjem času: Jožef Lepšna, uradnik drž. žel. in Marija Bratuša, posestnica; Ludovik Janšovec, želarski sin in Matilda Spindler, želarska hči; Fedor Beljov, viničar in Ana Krajnc, viničarka; Franc Benarič, posestniški sin in Uršula Peršuh, posestniška hči; Martin Rozman, krojač in Terezija Pec, šivilja. Novoporočencem priske čestitke!

□ Promocija Mariborčana. V soboto 23. t. m. bo na graški tehnični visoki šoli promocija inž. Julija Namorša za doktorja tehničnih ved. Prisrčne čestitke!

□ Odprta noč in dan so groba vrata... Ze nekaj časa sem zavzemajo v izkazih mestnega pogrebne zavoda med umrlimi žene pretežno večino. V torek je pokopila smrt 90letno korenino — gospo Karolino Dežman, vdovo ključavničarja državnih železnice. Rojena je bila leta 1842.; umrla je na Pobrežju, Cesta na Brezje št. 4. — Pogreb se vrši danes popoldne ob pol 4 na mestno pokopališče. — V bolnišnici je umrla 54letna viničarka Lešnik Marija. Pokopana bo danes ob 3 popoldne na magdalenem pokopališču. — V Preradovičevi ulici 9 je izdihnila v starosti 75 let Jožefa Slamič, soproga kotlarja, skupinovodje žel. delavnice. Pogreb se vrši danes ob 4 popoldne na magdalenem pokopališču. Svetila blagim pokojnicam večna luč, žalujočim rodbinam naše iskreno sožalje.

□ Vse se odlaga. Društvo za zaščito otrok in mladine v Mariboru, ki je ustvarilo znano poletno mladinsko okrevališče pri Sv. Martinu na Pohorju, je nameravalo v tekočem letu zgraditi še novo poslopje za deco, da bi lahko o poletnih okrevanju še večje število zdravstvene zaostale dece. Zgraditev novega poslopja sta omogočili društvi mariborska mestna občina in banovinska hranilnica in sicer sta darovali v ta namen vsaka po 500.000 Din na ta način, da sta prevzeli garancijo in amortizacijo posojila, katerega naj največje društvo v iznos 1.000.000 Din. V normalnih razmerah bi društvo na tako jamstvo brez vsega dobilo posojilo, toda sedaj se je zamaženo obračalo na denarne zavode. Ker ne dobi posojila, se je morala izvršitev gradbenih načrtov preložiti na poznejše čase, dasi bi bilo povečanje predvidenih naprav res nujna potreba.

□ Glavni trg — drevesnica. Mali trg je izgledal včeraj kakor kaka drevesnica. Nad 2000 komadov raznovrstnih sadnih dreves so spravili okoliški kmetje in drevesničarji na trg. Drevesca so se prodajala po 10—16 Din komad ter so našla obilo kupcev. Zanimali so se zlasti lastniki vrtoč iz mesta in okolice za plemenite vrste marelice, breskev in sliv. Prodajale so se dalje tudi sadke vinskih trti, komad po 1 Din, toda odjemalcev je bilo manj. Poleg tega je bil trg odlično založen z razno zgodnjo pomladno zelenjavo in zelenjadnimi sadiki. Tudi trg živinske krme je bil dobro obiskan. 28 vozov sene po 85—100 Din, 8 voz ovave po 95—100 Din in 4 vozovi slame po 75—80 Din za metercent. Cena živinski krmi raste.

□ Viktorija-žizkov pride v Maribor. Znano češko nogometno moštvo Viktorija Žizkov pride končno res v Maribor. Tozadevna pojanja med ISSK Mariborom in Čehi so ugodno rešena ter se bo vršila prijateljska tekma med obema kluboma 12. maja. — Doslej še nismo imeli prilike videti v našem mestu kako renomirano češko moštvo, zato je zanimanje za nastop Viktorije Žizkov izredno veliko.

□ Ceste propadajo. Kakor smo že poročali v našem listu, je bila v mariborskem okraju proglašena za občinsko cesto tudi okrajna cesta, ki veže cesto Maribor—Duplek—Sv. Martin v Vurbergom—Ptujem ter Sv. Barbaro—Sv. Lenart v Slov. gor. Skozi občinsko Koreno in Ciglenice je ta občina danes v takim stanju, da na mnogih mestih ni mogoče priti voznikom po hribu navzgor. Nihče ne zajezi plazovja, ki drči s vseh strani na cesto. Tudi jarki so zapuščeni in ne bo dolgo, ko bo ta važna cestna zveza uničena. Občine nimajo sredstev, da bi popravljale bive okrajne ceste. Okrajna zastopa Maribor in Sv. Lenart v Slov. gor. sta sivočasno zgradila to cesto z velikimi denarnimi žrtvami, sedaj pa bo žalostno propadla.

□ Maščevanje zavržene vdove. V Kustanovcih v Prekmurju je živeła na svojem posestvu vdova Franciška Fujs. Naneslo pa je tako, da je postal njen najbližnji sosed Ludvik Zavec tudi vdovec. Oči samotne vdove so sedaj jele uhajati čez plot k sosedu in ne bi se ji zdelo napak, da bi se obe posestvi z možitvijo združili. Čisto se je zanašala, da jo bo sosed poročil in zato jo je tem bolj udarila vest, da gleda sosed nekam bolj za svojo dekle Ano ter jo baje namerava poročiti. Vse njene nade bi bile s tem pokopane. Poskusila je še zadnje, povabila je sosedo k sebi ter mu prapravila dobro južino; sredi najlepših pomenkov pa se je pojavila osvovljena tekmovalka ter zvalila svojega gospodarja domov. Dan nato se je že tudi razglasilo, da se bo poroka med Zavecem in njegovo dekle v resnici vršila. Zjutraj, dne 6. febr. bi se morali svatje podati k poroki, toda vse priprave je prekinil strašen dogodek. Iz gospodarskega poslopja Zavecovega so nenadoma planili ognjeni zublji ter objeli streho nato pa še preskočili na sosedov hlev. Obe poslopji sta postali žrtvi ognja. Radi tega dogodka je prišla Franciška Fujs in se včeraj zagovarjala pred mariborskim okrožnim sodiščem. Obtožnica ji očita, da je ona iz maščevanja podtaknila ogenj pri svojem sosedu tistega jutra, ko se je nameraval poročiti s svojo dekle. Videli so je nekateri nekaj trenutkov prej, ko se je ogenj pojavil, kako je smuknila od sosedovega gospodarskega poslopja proti svoji hiši. Fujsova dejanje

odločno taji ter pravi, da je bila še v postelji, ko je izbruhnil ogenj pri sosedu. Potem pa je vstala ter hrabro pomagala gasiti in reševati. — Sodišče pa njenemu zagovoru ni verjelo, ampak jo je obsodilo radi požiga na dve leti strogega zapora, 19.000 Din odškodnine in na plačilo sodnih stroškov. Senat so tvorili vsi. Lenart, prisednika dr. Cemer in Kolšek, drž. pravdnik je zastopal dr. Hojnik.

□ Pepel, zemlja, moka... Mestno tržno nadzorstvo je sivočasno započelo hvalnevredno akcijo kontrole živil v mestu. Preiskali so najprej razne mlekarne in prodajalnice mleka. O poraznih rezultatih takratne preiskave smo že poročali. Nato pa so prišli na vrsto nekateri trgovci z živilu. Te dni so prišli od Higienskega zavoda prvi rezultati preiskave, ki niso nič razveseljivejši, kakor sivočasno pri mleku. Živila, zlasti mleto začimbe, kakor poper, paprika, cimet itd. so kar na veliko pomešane z raznimi primesmi. Od 54 preiskanih vzorcev je 19 potvorenih s takimi primesmi in 35 pristnih.

□ Presenetljiv rezultat obdukcije. Pred nekaj dnevi se je zatekel v mariborsko bolnišnično gozdni delavce Josip Benedek iz Gortine pri Slov. Bistrici. Tožil je o budih bolečinah nad ošesom in zdravnik so se pravkar pripravljali, da ga operirajo, ko je Benedek nenadoma umrl. Njegovo smrt so spremljale take sumljive okolnosti, da so se odločili zdravnik za obdukcijo, ki je dala presenetljiv rezultat. V desni strani lobanje so našli kake 3/4 cm dolgo zarjavelo noževno konico, ki je molela v možgane. Bog ve koliko časa je nosil pokojni Benedek to konico v glavi. Zdobiti jo je moral pri kakem pretepu, zadet pa je bil slučajno na takem mestu, da poškodbe ni čutil. Šešama pa se je začelo železo v možganski masi razkrajati ter rjaveti in to mu je povzročalo take bolečine, da se je moral zateči v bolnišnico. Nastopilo je nato vnetje možganov, ki je povzročilo njegovo smrt. Obdukcija, katero sta izvršila zdravnik dr. Jurečko in dr. Hribar, prisostvoval pa ji je tudi preiskovalni sodnik dr. Travner, je na ta način pojasnila zagonetko, ki bi v slučaju, da je umrl Benedek doma, nikoli ne bila pojasnjena. Državno pravdnikstvo je sedaj uvedlo preiskavo, da se ugotovi, ob kakih priklki je zadobil Benedek usoden udarec z nožem, ki je sedaj morda po mnogih letih povzročil njegovo smrt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Cetrtek, 21. aprila ob 20: CASANOVA. Ab. B.

Petek, 22. aprila: Zaprt.

Sobota, 23. aprila ob 20: BREZ TRETJEGA. Premijera. Proslava 25letnice pisateljskega delovanja M. Begoviča. Ab. A.

Nedelja, 24. aprila ob 20: VIKTORIJA IN NJEN HUJAR. Žužane cene. Zadnjič.

Zagorje

Cepljenje proti svinjski rdečici se bo vršilo tudi letos. Kdor hoče imeti svinje cepljene in daj jih hoče, naj javi županstvu do 27. aprila. V sredo se je vršil pogreb g. A. Fistar, rojene Müller, soproge svetnika žel. direkcije v Subotici. Pokojni večna luč, ostalim naše tiho, a iskreno sožalje!

Kranj

Kako se bo reguliralo beračenje. Da se omeji nadlegovanje po tujih beračih in preposelnih, ki so večkrat tudi nasilni, je občinsko predstojništvo sklenilo upeljati bloke. Ti bloki, ki imajo 100 listkov in stanejo 25 Din, se dode pri mestnem županstvu. Kdor bo imel blok, bo delil listke po 0.25 Din, na katere bo denar izplačevala občina. Tu se bode ugotovilo, kdo je prosilec, če ga morda ne iščejo oblasti radi kakih deliktov. Če ne bo zadržka, se bo nabrane listke vnovčilo, in denar izročilo. Darovi v gotovini pa se lahko še nadalje dajejo predvsem tukajšnjim ubožem ali drugim poštenim in dostojnim ljudem. Najnovejši ferman občinskega predstojništva pomenja tore uvedbo neke vrste racije na brezposelne v bolj fini obliki.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Cetrtek, 21. aprila: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13. Cas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Dr. St. Gogala: Etičnost in socialnost. — 19. Dr. A. Bajec: Italijanci. — 19.30 Dr. M. Rupel: Srbohrvaščina. — 20.10 Prenos iz Kopenhagna: Danski večer. — 22.30 Cas in poročila.

Petek, 22. aprila: 11.30 Solska ura: Koncert meščanske šole v Novem mestu 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče, borza 17.00 Salonski kvintet 18.30 Gospodinjina ura, vodi gdna Cilka Krekova 19.00 Dr. L. Sušnik: Francoščina 19.30 Dr. Valter Bohinec: Narodni zemlje 20.00 Sokolska ura 20.30 Prenos iz Belgrada 22.30 Cas in poročila.

Drugi programi

Petek, 22. aprila:

Budapest: 12.05 Opoldanski koncert 19.40 Večerni koncert Plesna glasba — Dunaj: 19.35 Koncert profesorjev drž. glasbene akademije — Praga: 19.20 Karel Pospíšilove kompozicije 20.20 Ruske posmi 21.00 Vokalni koncert — Langenberg: 20.00 Operetna glasba in pesmi 20.30 Zborovski petje — Rim: 12.45 Vokalni in instrumentalni koncert 20.45 Opereta »Grafica Marica« — Belgrad: 11.00 Radio koncert 20.30 Vokalni koncert 21.10 Vokalni koncert 21.40 Klavirski koncert — Berlin: 21.10 »Potovanja željni Gaspere« — Toulouse: 19.45 Koncert vojaške godbe 21.00 Večerni koncert 20.45 Akordeon — Stuttgart: 21.30 Nova nemška instrumentalna in vokalna glasba — Milano: 13.01 Izbrana glasba 21.00 Varietjski večer — Trst: 13.00 Radio kvintet 19.10 Radio kvintet 21.00 Milano.

Školje mučenci v Rusiji

V izvrstno urejevanem glasilu apostolstva in bratovščine sv. Cirila in Metoda »Kraljestvo Božje« (Ljubljana, Napoleonov trg 1. — Letna naročnina 12 dinarjev) je v aprilski številki izšel zanimiv članek o trpljenju katoliških duhovnikov v Rusiji:

Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce njegove črede. Po tem geslu ravnaajo boljše viki. V Rusiji skupno s Sibirijo je šest katoliških škofij in sedem apostolskih vikarijatov. A vse so brez škofov in brez škofovskih namestnikov. Namesto iz Rusije izgnanih škofov je škof Mihael d'Herbigny (1925) posvetil nekoliko novih škofov. A boljševiki so polagoma vse izsledili, jih vrgli v ječo ali pa poslali v daljno mrzlo pregonstvo. Samo v Moskvi živi katoliški škof Neveu, ki je kot francoski državljani še prost, a strogo zastražen.

Škof Boleslav Sloskan je bil nekoliko časa na strašnih Soloveckih otokih. Sedaj seka les v sibirskih gozdovih pri Irkutsku. Severno od Irkutska hira v mrazu in lakoti škof Anton Malecki. Obnemogli starček piše: »Živim v popolni samoti in zapučenosti, da se morem vedno pogovarjati z Bogom. Daleč okoli ni nobenega katoličana, sploh nobenega človeka, ki bi razumel moj jezik. Po sosednjih gričih prebivajo medvedi. Kako težko mi je živeti brez dušnopastirskega dela!«

Letos je neki nemški inženjer kot očividec popisal, kako je bil pred dvema letoma (ob koncu l. 1929) v Arhangelsku mučen in ustreljen grof Steklinski, upravitelj katoliške kijevske (žitomirske) škofije. Pred tremi leti je bil obsojen na desetletno izgnanstvo v jetniškem taborišču daleč na severu v Arhangelsku. Kot starček je moral nadzorovati nakladanje lesa na ladje. V taborišču je delil toliko dobrot in živel tako pobožno, da so ga vsi vzljubili; mnoge brezverce je njegov zgled ganil, da so se vrnili k veri. Celo čekisti, surovi rabeljski policisti, so ga spoštovali. Po posredovanju nekega inozemskega urada je dopisoval s svojimi sorodniki v Varšavi. Ti so se

trudili, da bi ga s pomočjo Rima rešili.

Ob koncu novembra (1929) je priplul italijanski parobrod pod nemško zastavo, da bi naložil lesa za London. Čekisti so pozneje pripovedovali, da so to ladjo najeli rimski prijatelji Steklinskega, da bi ga rešili. Ko je Steklinski pazil na nakladanje lesa, je porabil ugoden trenutek in stopil v ladjo. Tam je bilo pripravljeno skrišališče na dnu ladje. Skrili so ga in nad njim naložili lesena bruna. Pet dni so nakladali. Ladja je že odplula. Zadnji trenutek je neki boljševiški delavec opazil, da so na ladji skriti tajni potniki in je to naznanil boljševiški policiji (čekistom). Takoj so za parobrodom poslali brzovozno ladjo s čekisti in vojaki. Čez šest ur so dohiteli parobrod in mu ukazali, da se mora vrniti v pristanišče. Tam so ladjo preiskali, našli Steklinskega in ga privredli v prostore policijskega poveljnika. Tu ga je že čakal surovi čekist-rabelj.

Cekist je držal v rokah bič s svincem na koncu in začel zasliševati svojo žrtev. Zarjovel je:

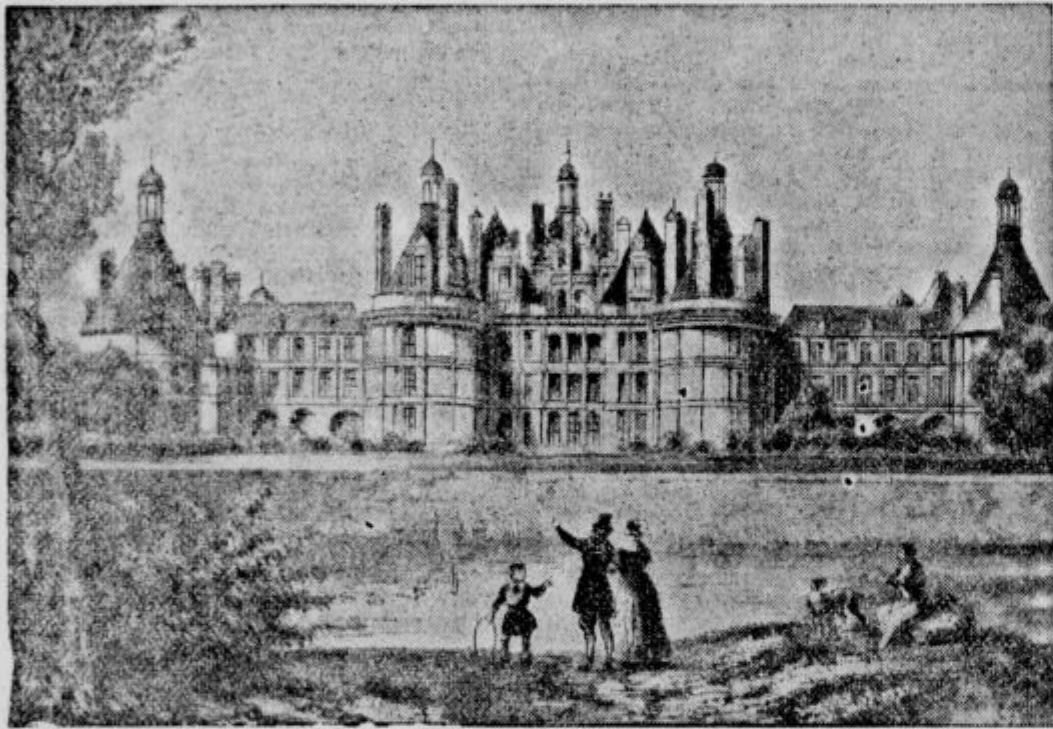
»Ti veš, pasji sin, kaj te čaka. A še si moreš rešiti življenje, če vse po pravici poveš. Kdo ti je pomagal, da si zbežal, kdo je sodeloval?«

Steklinski je molčal. Cekist je zbesnel in ukazal svojo žrtev sleči. Potem je začel s težkim bičem mahati po njem, po glavi, po vratu, po obrazu, po vsem telesu. Steklinski je vse krotko in molče trpel; njegove prebledele ustnice so tiho šepetale molitve.

»Le moli, le moli k svojemu pasjemu Bogu! Naj ti pomaga! Naj te reši! Pa tvoj stari Bog je umrl! Moli nas, mi smo zdaj bogovi!«

Steklinski je bil po obrazu in po životu ves raztepen, iz nosa mu je tekla kri na belo brado. Cekist je bil že truden. Odsel je ven pokadit cigareto. Potem se je vrnil, nastavil pištolo svoji žrtvi na glavo. Zamolkil pok, mučenec je omahnil, se zgrudil in umrl. Vojaki so odnesli mrljica.

Ta prizor je pisal inženjer očividec. A koliko je bilo strašnih prizorov, ki bodo vedno ostali prikriti?

Grad Chambord ob reki Loari na Francoskem. Za taprekrašen grad, ki je med najpomembnejšimi spomeniki renesančne dobe, se je vršila dolgoletna pravda med dvema burbonskima plemiškima rodbinama. Sodišče je nedavno proglasilo, da pripada grad avstrijskim burbonskim plemičem, vsled česar je grad kot posestvo sovražnih državljanov pripadel francoski državi.

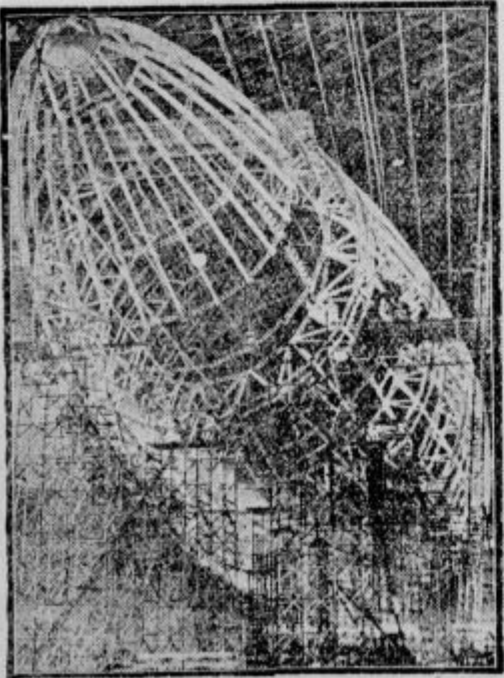
Učinkovita reklama

Zakaj so moji inserati brezuspešni?

To vprašanje si stavijo marsikateri inserenti. Toda ali ste tudi raziskovali vzroke, zakaj so brezuspešni? Preštudirajte vendar enkrat svoje inkerat Ali ustrežajo pogojem, ki so potrebni za učinkovitost?

Opazujemo samo stvar z malimi oglasi! Prav na taki strani je možno učinkovito inserirati. Postavite na to »mrtvo« inseratno stran svoj negativni inserat, torej na črnem ozadju belo pisavo. Tak inserat obvlada vso stvar, čeprav je majhen!

Slike v inseratih so zelo priporočljive, ker so s tem inserati bolj privlačni kot pa brez slik.

Ogrodje novega zračnega orjaka. V Ameriki so pričeli graditi največjo zračno ladjo »Akron«, s katero nameravajo vzdrževati redni potniški in poštni promet med Evropo in Ameriko.

Zelo važno je tudi menjavanje besedila in slik. Besedilo ne sme biti dolgo, če pa je, mora biti zanimivo.

Berlinski reklamni član.

V Berlinu se je pretekli mesec vršil reklamni dan pod geslom: Klic vabljenja. Vodilna misel je bilo spoznanje v ozki zvezi med reklamo in gospodarstvom. Nastopili so skoraj izključno zastopniki gospodarstva, ki so poudarjali velik pomen reklame zlasti v času sedanje krize.

Kaj pripovedujejo »Times« in njegovi čitatelji.

Vodilni angleški list »Times« je pred kratkim otvoril anketo, ali je umestno, da se v časih gospodarske krize opuste inserati ali pa da se zmanjšajo. Strokovne izjave o tem vprašanju so vzbudile živo zanimanje poslovnega sveta, še posebej pa tistih krogov, ki se poklicno bavijo z reklamo. »Times« je izmed teh izjav izbral najzanimivejšo in jih izdal v posebno brošuro pod naslovom »The Functions of Advertising«.

Ceprav ni vse, kar se pripoveduje v teh izjavah novo, zasluži brošura vendarle pozornost inserentov. V izjavah se naglašajo predvsem te stvari: Če ne bi bil inserat najcenejša reklamno sredstvo za povečanje prometa, se ne bi mogel do današnjega dne v hudem boju z drugimi reklamnimi sredstvi tako uspešno uveljavljati. Tisti prihranek, ki ga dosežemo s tem, da inseriranje opustimo ali pa, da ga zmanjšamo, se ne da primerjati s škodo, ki nastane, ker se zmanjša promet. Dokaz preiskava največjega tednika na svetu »The Saturday Evening Post«, po kateri so trdke, ki so znižale svoje reklamne fondne in so to politiko nadaljevale več let, utrpela težke izgube in se le z velikimi težavami obdržale na površju.

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

Iotoodd, Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Vladna švedska komisija, ki je odkrila Kreugerjeve sleparije. Ze v včerajšnjem »Slovencu« smo obširno poročilo o velesleparji Kreugerju in o njegovih neverjetnih finančnih transakcijah. Še vedno pa prihajajo na dan nove sleparije v zvezi z njegovimi finančnimi transakcijami v posameznih državah. Komisija napoveduje nova senzacionalna odkritja.

Prerokbe o bodočih vojnah

Kako je bila prerokovana svetovna vojna. Ze davno pred svetovno vojno so se začele v Nemčiji pojavljati knjige ena za drugo in romani o bodoči vojni.

Nemec Sechsstern, ki je napisal knjigo o poboju starega sveta, je slutil začetek te vojne že z l. 1906. Knjigo je nemška mladina kar požirala. Začetek te vojne naj bi bil med Anglijo in Nemčijo na otoku Samoa, torej radi kolonij, zaradi katerih sta se ti dve državi že davno bili začeli prepirati. Vojna bo zajela vso Evropo, Holandska pa bo popolnoma opustošena, Belgija pa bo v tej bojni areni zamirajoči požar. Vojna bo na morju zelo strašna. Priplulo bo angleško brodovje v nemška pristanišča, uničilo bo nemško ladjeveje in Nemčija bo vojno zgubila.

L. 1911 je izšla v Nemčiji knjiga v obliki romana o bodoči vojni med Japonsko in Ameriko. Tudi tukaj so prorokovali strašno vojno. Japonci bodo dvignili vse rumeno plemo v Aziji, vzbudili Afriko ter bo belemu plemenu grozila velika nevarnost.

Ze tik pred izbruhom svetovne vojne je izhajal v berlinskem časopisu roman, ki je z vso gotovostjo slikal požar, ki bo v najkrajšem času izbruhnil. Tu se predvideva, da bo v vojno pritegnjena velika Rusija, države pa se bodo razdelile ena proti drugi. Bila je to novica, ki se je po dveh mesecih uresničila.

Kako je strahota te vojne vse preplavila in uničila in kako se je končala, čutimo sami še danes. In kdo si je želi znova, vemo tudi menda sami dobro.

Nova svetovna vojna.

Niso še pozdravljene hude rane preteklega svetovnega pokolja, vendar je začelo človeštvo slutiti nov požar in duhati njega uničujoči dim. Ne manjka nam prerokov o bodoči vojni. Kako se bo svet vojeval, kakšno orodje bo rabil za uničevanje življenja, tudi najbujnejša fantazija ne more naslikati. Zato vsi, ki si žele miru, svare človeštvo pred vsakim medsebojnim uničevanjem, ter močno žele in si prizadevajo, da se nevarnost oddalji.

Bodoče — kakor pretekle — vojne preroki so Nemci, ti nepomirljivi evropski vojaki. Njih mož, bivši vojskovodja Ludendorff, napoveduje v svojem spisu »Svetu grozi vojna« iskro bodoče vojne iz razorožene Nemčije. Po njegovi napovedi se bodo stvorile tri bojne zveze: prva Francija, Belgija, Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Jugoslavija; druga

Požar v kinu

Med predstavo v največjem kino gledališču v Marseilleu je pred dnevi izbruhnil požar. Med gledalci je nastala velika panika. Dasiiravno je bil požar kmalu pogašen, je bilo vsled panike težko ranjenih 20 oseb, večina ma nedorastlih.

Ciganska kandidatska lista

V mestu Košice na Slovaškem se vršijo prihodnje dni občinske volitve. Za te volitve je vloženih dvajset kandidatnih list, med njimi samostojna ciganska lista. V Košicah živi nad 2000 ciganov. Najbolj zanimivo pa je to, da je nosilec ciganske kandidatne liste neki policijski uradnik, ki sicer sam ni rojen cigan, pa se k njim prišteva. Druga nevzakdanja lista je lista športnikov, ki so tudi nastopili samostojno.

Žrtev borbe za rekorde. Znani ameriški letalec Frank Hawks, ki je doslej dosegel fantastično hitrost z letali, se je pri poskusu, doseči nov rekord, smrtno ponesrečil. Letalo je odpovedalo, padlo na zemljo in pokopalo predrznega letalca.

Nemčija, Anglija, Avstrija, Italija in tretja Rusija, Turčija.

Te tri skupine držav se bodo izoblikovale ter pokrile vso Evropo s strupi. Vojna se bo vršila z vsemi vojnimi sredstvi in močmi, brez usmiljenja in krvoločno. Vse dosedanje vojne bodo proti tej napovedani le sence. Ta vojna bo — kot pravi Ludendorff — prinesla Evropi pogin. Francija z zaveznicami bo poplavila Nemčijo. Tedaj se bo Rusija, stoječ dotlej ob strani, zganila in rešila Nemčijo, toda zalila jo bo z rdečim boljševizmom, ki bo potem ugonobil vso Evropo.

Amerika, rumeno in črno plemo, bodo stali ob strani ter si ne bodo upali vmešavati se v ostanke propadajoče Evrope.

To so proroške Ludendorffove slutnje nespametni Evropi in še nespametnejši Nemčiji, ki se brez vojne ne more umiriti.

Ameriški finančni minister Stimson (levo) z ameriškim poslanikom Gibsonom v Zenevi. Nastop ameriških diplomatov na razorožitveni konferenci je izzval živahno zanimanje in ima odločilen pomen v mednarodni politiki.

Gledališki škandal

V Varšavi so te dni vprizorili Mussolinijevo dramo »Sto dni« v tamkajšnjem narodnem gledališču. Ze takoj v začetku predstave je prišlo do burnih protifašističnih manifestacij in demonstracij. Z galerij so metali letake s pozivom na borbo proti fašizmu. Kljub energični intervenciji policije so se demonstracije nadaljevale in vsled tega niso mogli do kraja igrati te drame. Policija je aretirala več oseb in jih kaznovala z denarno globo, da zadovolji italijanskega poslanika, ki je vsled teh demonstracij protestiral pri poljski vladi.

...

»Na, tu ga imaš. Nekdo je dve leti pisal neko knjigo in je pri tem od lakote umrl.«

»Nič čudnega, dandanes se knjig ne izplača pisati, ker jih večinoma tiskajo.«

Jugoslavenska banka, d. d.

Dne 19. aprila t. l. se je vršil XXIII. redni občni zbor Jugoslavenske banke d. d. Občni zbor je vzel na znanje poročilo upravnega sveta o poslovanju v preteklem letu, odobril zaključne račune in sprejel predlog glede razdelitve čistega dobička v znesku od 4.328.246 Din 27 par, ki se deloma uporablja za povznanje rezerv, dalje sprico neizpremenjene izredne gospodarske krize za zavarovanje in — po sklepu upravnega sveta — za odpisovanje terjatev, dočim se 952.302 Din 68 par prenasa na tekoče leto.

Pri sestavljanju zaključnih računov se je Jugoslavenska banka kakor v prejšnjih letih držala konservativnih načel. Navzle doseženemu dobičku in kljub odpisu in rezerviranju, ki je bilo izvedeno še pred koncem leta, je upravni svet sklenil, da glede na izjemne čase, ki v njih živimo, za preteklo poslovno leto prvič po ustanovitvi zavoda odstopi od plačevanja dividende in da ves dobiček uporabi za okrepitev notranjega bančnega položaja. Gospodarski krogi so sprejeli ta sklep zelo povoljno in s polnim razumevanjem. Koristi in prednosti tega sistema opreznosti, ki se je že za časa preteklih dobrih konjunktur jasno izražal pri podeljevanju kreditov, so postale vidljive ravno v današnjih težkih gospodarskih razmerah. Zasluga

ZVIŠANI PRISPEVKI ZA BORZE DELA IN DOVOLJENI ODTEGLAJI

Po naredbi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je od 1. aprila 1932 dalje zvišal prispevek za borzo dela od 5% na 10% tedenskega prispevka za bolezen. Zato delodajalci od 1. aprila 1932 odtegnejo od plače delavca telesne zneske:

Dnevno: I. medni razred Din 0.21, II. 0.31, III. 0.37, IV. 0.45, V. 0.54, VI. 0.65, VII. 0.77, VIII. 0.92, IX. 1.11, X. 1.31, XI. 1.54, XII. 1.85 Din. — Tedensko: I. medni razred Din 1.28, II. 1.85, III. 2.22, IV. 2.68, V. 3.23, VI. 3.88, VII. 4.62, VIII. 5.54, IX. 6.65, X. 7.85, XI. 9.24, XII. 11.00 Din. — V teh zneskih so upoštevati dovoljeni odteglaji za vse vrste prispevkov. — Tabele o odbitkih bomo na željo poslali delodajalcem, čim jih prejemo od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

Izpremembe zakona o drž. trošarini. »Službene Novine« prinašajo zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o državi trošarini, ki stopa v veljavo 20. t. m. Z novim zakonom so uvedene namesto državne trošarine takse.

Občni zbori. Kmetijska posojilnica, r. z. o. z. na Vrhniki — 27. aprila ob pol 3. Elektrarna Škofja Loka in okolica — 4. maja ob pol 11. Ljubljanska kreditna banka — 7. maja ob 15. Ljubljanski velesejem, razstava r. z. o. z. v Ljubljani — 9. maja ob 11 v prostorih Zveze industrije. Kolinska tovarna hranil, d. d., v Ljubljani — 11. maja ob 16 v Kreditnem zavodu. Splošna stavbna družba, Maribor — 12. maja ob 16 v prostorih Elektrarne Fala.

Konkurz je razglašen o imovini prot. trgovca Rudolfa Ahčana v Zagorju ob Savi. Konkurni sodnik dr. Tomo Turato v Litiji, konkurzni upravitelj dr. Artur Wurzbach, odvetnik v Litiji. Izvolitev upraviteljskega odbora 28. aprila ob 10 dopoldne, prijava terjatev do 28. maja, a ugotovljeni naroki 4. junija ob 10 dopoldne pri sodišču v Litiji.

Potrjena poravnava. Potrjena je prisilna poravnava prot. Antonu Mravlje, posestniku in trgovcu v Podpeči, Ljubljanska okolica. Kvota 40%, plačljivih v 4 obrokih, prvi obrok zapade 15. junija t. l. — F. Perkić in Polak, trgovca perila v Mariboru 40% v 12 mesečnih obrokih. — Senica Marija, trgovka z mešanim blagom in deželni pridelki ter posestnica, Smarje pri Sevnici za 50% v štirih obrokih.

Poravnalna postopanja so uvedena o imovini Ivana Krajca, trgovca z mešanim blagom v Dol. Logatcu, roka: 31. maja in 25. maja. Ponuja 50% v štirih obrokih. Nadalje o imovini Füllekrus Apolonije, trgovke v Mariboru, Gosposka ulica 1, roka: 19. in 15. maja, nadalje o imovini Lešarja Ivana in Alojzije, neprot. trgovcev v Smarjeti 82 pri Rimskih Toplicah, roka: 23. in 18. maja. Nudi 40%, nadalje o imovini Pisk Marije, trgovke z mešanim blagom, Lopata 12 pri Celju in zasebnika Josipa Piska, roka 21. in 27. maja, nudi 40%. Nadalje o imovini Senice Leopolda, neprot. trgovca v Sevnici, roka 23. in 18. maja, nudi 40%.

Borza

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili tečaji nižji kot včeraj, le Curih je ostal neizpremenjen. Na zagrebški in belgradski borzi so bili zabeleženi isti tečaj kot na ljubljanski. V Zagrebu je notiral se New York kabe 5641.75—5670.01. — Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 146.791 Din.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

16

»Četrta stotinja nas bo morda potrebovala,« je rekel stotnik suho. »Pričakujejo napad. Zato izrečno prepovedujem, da bi sezuli črevlje, kaj ne. Tornister nared, odejo pripeti, vsak položi puško poleg sebe... In sedaj potrebujem enega prostovoljca...«

Četverti poluvodi so nastopili v štrikotu, in stoječ drug ob drugim, smo poslušali. Divje je znova zaprasketal ogenj iz pušk in nato zopet kakor prisluskuje utihnil. Potem se je hrup razdrobil v posamezne strele in naposled je postalo vznemirjačje tiho. Ali so bili že pri cesti?

»Potrebujem tedaj,« je rekel stotnik hitreje, »prostovoljca, ki odsek prilično pozna. Velja voditi patrolo četrte, ki naj doseže zvezo z domobranci desno od potoka. Znabiti je sovražnik tam že udri... Poznam več nego enega v stotnji, ki bo to napravil, kajne, med starimi...«

»Tukaj!« se je precej javil glas.

Bil je Gilbert. Hitro je bil zaklical, samohotno, brez dolgega premišljevanja; samo zato, da bi užival drhtečo radost nad svojim neustrašenim glasom, zvečeno sredi tišine, samo da bi ponosno slišal imenovati svoje ime pred tristo molčečimi možmi.

»Demachy... Prvi vod.«

In srce mu je bilo, ko je slišal, kako ga je njegov lastni glas javil za prostovoljca. S trdnim korakom je stopil iz redi, utirajoč si pot s komolci, in stopil v pozor.

»Kdo izmed starih bi mi bil ljubši,« je rekel

te opreznosti je, da zavod nima niti ene lastne delnice, ker jih ni svojačasno zaradi intervencije na borzi kupoval. Danes vidimo, kako je to našlo, ki so mu nekateri tedaj ugovarjali, opravičeno.

Kakor je iz bančne bilance razvidno, je banka koncem preteklega poslovnega leta razpolagala z gotovino, z dobroimetji pri demarnih zavodih, dalje z devizami, valutami in z menicami in skupnem znesku od 181.740.499 Din 74 par, in so tako nad tri četrtine vseh vlog na knjižice pokrite z najlikvidnejšimi sredstvi, ki banki omogočajo tudi v današnjih težkih časih mirni razvitek. Skupni poslovni promet se je znižal od 76% na 62% milijarde dinarjev. Stanje dolžnikov na tekočih računih in na menicah se je znižalo za okroglo 132 milijonov dinarjev. To znižanje odgovarja vsoti, za katero so se, in to naposled zaradi odtegnitve gotovine iz prometa, znižale vloge in drugi upniki, kar dokazuje likvidnost bančnih elokacij.

Bilanca Jugoslavenske banke d. d. dokazuje, da se splošno znani dogodki v svetovnem gospodarstvu, ki po svojem delovanju silijo silnim potresom, niso dotekali onih domačih organizacij, ki stoje na zdravih osnovah in ki se poslužujejo konservativnih načel. Vsekakor so zavod nahajali med tistimi činitelji, ki bodo pomagali, da se naše gospodarsko življenje čimprej povrne v normalni krogotok.

Ljubljana, Amsterdam 2288.02—2299.38, Berlin 1337.27—1348.07, Bruselj 790.10—794.04, Curih 1097.35—1102.85, London 212.34—213.94, New York 5619.75—5648.01, Pariz 222.50—223.71, Praga 167.11 do 167.97, Trst 289.50—291.90.

Curih, Belgrad 9, Pariz 20.2850, London 19.42, New York 514.25, Bruselj 72.05, Milan 26.4250, Madrid 40.10, Amsterdam 208.60, Berlin 122, Stockholm 98.50, Oslo 94.25, Kopenhagen 105.75, Sofija 3.72, Praga 15.24, Varšava 57.65, Atene 6.50, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.07, Helsingfors 9.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 12.20.

Vrednostni papirji

Tendence za dinarske državne papirje je bila danes slabša, dočim je tečaj 7% Blera narastel. Promet je bil v Zagrebu slab in je znašal le: vojna škoda 100 kom. in 7% Bler 3000 dol. Na belgradski borzi je bil promet živahnejši, posebno v vojni škodi, in je znašal: vojna škoda 1976 kom., nadalje begl. obveznice 95.000 in 7% posojilo DHB 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 8 kom. debne Narodne banke in 265 kom. Privilegirane agrarne banke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 55 bl., 7% Bler. pos. 49 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 58—61, agrarji 27 den., vojna škoda kasa 212—215, 5. 214 do 215 (214), 8% Bler. pos. 58—55.50, 7% Bler. pos. 48.25—48.75 (48.50, 48), 7% pos. Drž. hip. banke 52 den., 6% begl. obv. 36—39.50.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 4650, 4620, Priv. agr. banka 238, 231, 7% inv. pos. 57 bl., agrarji 28 bl., vojna škoda 211—215 (215, 214, 213, 212, 211), 6% begl. obv. zaklj. 36, 36.25, 36.50, 7% Bler. pos. 47 bl., 7% pos. DHB zaklj. 51.

Dunaj. Don. sav. jadr. 75, Wiener Bankverein 11, Escomptages. 102, Zivno 50, Aussiger Chemische 82.50, Alpine 11, Trboveljska 21.25.

Žitni trg

Danes je bila tendence na trgu pšenice čvrsta in so cene narasle. Tako je bila zaključena pšenica okolica Novi Sad 185, banatska 130. Ponudb je malo. Koruza je ostala neizpremenjena in stane po postaji 98—100. Chicago je bil danes nekoliko slabšeji.

Novi Sad. Pšenica: bč., okol. Novi Sad 79 kg 2% 130—132½, bč., okol. Sombor 78 kg 2% 129 do 131, srbč. in gbč. 79 kg 2% 130—132½, bč. potiska 79 kg 2% 130—132½, gornjeban. 79 kg 2% 129—131, ban. par. Vršac 78 kg 2% 128—130, ban. ladja Tisa 79 kg 2% 132½—135. — Oves: bč., srem. stari 132½—135. — Ječmen: bč., srem. 63.64 kg 135 do 140, bč., srem. prolečni 67/68 kg 155—160. — Koruza: bč., srem., ban. gar. 97—99, bč. gar., okol. Sombor 98—100, srem. gar., okol. Sid 99—101. — Fižol: bč., srem. beli 2% 235—245. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 62 vagonov.

Budimpešta. Tendence: prijazna. Promet: miren. Pšenica: maj 12.67—12.76, zaklj. 12.68—12.69; junij 13.13—13.21, zaklj. 13.13—13.14. — Rž: maj 15.90—16.10, zaklj. 15.90—15.91. — Koruza: maj 15.82—15.90, zaklj. 15.78—15.80; julij 15.40.

Chicago (začetni teč.). Pšenica: maj 58.625, julij 61, september 63.375. — Koruza: maj 33.125, julij 36.375, september 39. — Oves: maj 23.625, julij 24.125, september 24.625. — Rž: maj 45.875, julij 47.50, september 49.375.

Winnipeg (začetni teč.). Pšenica: maj 63.50, julij 65.625, oktober 68.

Živina

Ljubljanski živinski sejem 20. aprila je bil zelo živahen. Posebno veliko je bilo prašičkov za

Sport

Tekme v odbojki

Dijaštvo srednjih šol v Ljubljani je lani prvič priredilo tekmovalje v odbojki; letos je naša mladina določila 4. maj za to zanimivo tekmovalje. Pri nas se ta sportna panoga zelo malo goji. Kot prvi so pričeli skavti igrati in obenem tudi propagirati igro v odbojki. Prvotno je bila odbojka igra le bolj za zabavo. Niso je smatrali za enakovredno panogo drugih sportov, ki imajo namen utrditev telesa na osnovi vsestranskega harmoničnega vježbanja. Toda odbojka se čezdalej bolj uveljavlja. V inozemstvu so najprej Čehi spoznali prednosti te telesne vaje, ki jo najbolj goje telovadna društva. Pri nas so pa poleg skavtov pričeli igrati tudi dijaki. Prvotno igro za zabavo, so že lani dijaki pričeli tudi sistematično gojiti. — Osnova za daljni razvoj v odbojki je ravno tekmovalje za prvenstvo srednjih šol, katerega se je že lani udeležilo precejšnje število moštvo.

Tudi za letošnji pomladno tekmovalje vlada že sedaj precejšnje zanimanje in bo kot vse kaže, udeležba še večja od lani. Prijave sprejema prof. France Trošt, II. državna realna gimnazija. Vsako moštvo mora javiti 4 igralce in 1 rezervno. Prijavine za tekmovalje ni.

RAZNE SPORTNE VESTI

Španska nogometna zveza je za tekmo proti naši reprezentanci sestavila moštvo iz naslednjih igralcev: Zamora, — Culaico, Quincoces, — Cilaurren, Baragano, Marculeta. — Lafuente, Regueiro, Laugara, Thirri, Gorostiza. Večina je mlajših igralcev, ki prvič nastopijo v reprezentanci. — Najmočnejša je obramba s slavnim Zamoro na čelu. Od teh igralcev poznamo Zamoro Quincocesa in pa Regueiro, ki so igrali lani z moštvo FC. Madrida v Zagrebu. Včeraj je naše moštvo potevalo skozi Madrid, kjer je bilo od oficijelnih predstavnikov Španske Zveze slovesno sprejeto. Poročajo, da Španci računajo z nami kot nevarnimi nasprotniki in so radi tega svoje moštvo skrbno sestavili.

Poročali smo že, da se naši klubi pogajajo s češkim klubom Victorio Žiškov za nastop v Ljubljani. Radi prvenstva so morali ponudbo Victorije odkloniti. Mislimo, da je to za nas precejšnja škoda. Brez mednarodnih tekem naš nogomet ne bo nikdar dosegel one višine, na kateri so v Zagrebu in Belgradu. Ali z drugimi besedami: Nikdar ne bomo mogli konkurirati moštvo iz teh dveh mest. Merodajni bi morali na vsak način omogočiti, če tudi s preložitvijo prvenstvenih tekem, mednarodne tekme.

Za novo sezono se marljivo pripravljajo tudi plavalci. Poleg običajnih prvenstvenih tekem bomo imeli letos v bazenu SK Ilirije tudi mednarodne plavalne tekme. Najbrže bo gostoval dunajski WAC s svojo plavalno ekipo. Ni izključeno, da pridejo tudi Madjari. Tudi Zveza se pripravlja za reprezentančne tekme. Naši plavalci bodo tekmovali proti Avstriji na Milstaskem jezeru, v Budimpešti pa proti Čehom, Poljakom in Madjarom.

*

Ljubljanska zimska sportna podzveza ima v soboto 7. maja t. l. ob 20 v damski sobi kavarne Emona svoj I. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Če ob določenih uri ne bo občni zbor sklicen, se vrši čez pol ure občni zbor ob vsaki udeležbi. — Vsak član podzveze lahko pošlje na občni zbor več delegatov toda glasovalno pravico ima samo en delegat, ki mora biti tudi označen na pooblastilu. Vabijo se vsi člani, da občenemu zboru prisostvujejo. Glasovalno pravico na občenem zboru bodo imeli samo delegati onih klubov in društev, ki so svoje obveznosti napram zvezi in podzvezi poravnali, zato se opozarjajo vsi člani, ki imajo še kakšno zaostanilo, da iste nemudoma poravnajo in si s tem pridobijo vse pravice članstva.

22 NOVIH SMUŠKIH UČITELJEV.

JZSS je radi vedno večjega razmaha smučarstva, ki je posebno letos obšlo naravnost vse sloje, sklenil, da pod strokovnim vodstvom izvežba izurjene smučarje, ki naj v prihodnji sezoni prevzamejo tečajne začetnikov in izvežbanejših.

JZSS je v ta namen organiziral I. učiteljski smuški tečaj pri Staničevi koči pod vodstvom g. Kodele, ki je bil v svetovni vojni skupno s H. Schneiderjem v Dolomitih vodja gorskih vodnikov in smučarjev. Tečaj, ki je trajal od 7. do 17. t. m., je poleg številnih predavanj obsegal tudi pedagoško razlago smučanja. Predavanja iz prve pomoči in transporta ponesrečenecv itd. sta imela dr. I.

rejo. Dagon je bil naslednji (v oklepajih število prodanih glav): 144 (30) konj, 34 (26) volov, 39 (24) krav, 14 (12) telet in 418 (269) prašičkov za rejo. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene kakor na zadnjem sejmu: voli I. 5—5.50, II. 4 do 4.50, III. 3—4, krave debele 4—4.50, klobasarije 2—3, teleta 6—7 Din za kilogram žive teže. Prašički za rejo so se uvrstili v ceni od 100—120 na 120—160 Din za komad.

Pire in dr. Bezič, ostala pa: o zgodovini smučarstva, o nevarnosti zime v dolinah in hribih, o tovarstvu in ponašanju na turah, o vrstah in kakovostih snega ter mažah, čitanje zemljevidov in orientacija, o tekmovalnem pravilniku in pravilih JZSS pa je predaval g. Kodela. Skrajno slabo vreme — sneg, burja, megla — je zelo oviralo potek tečaja. Vendar so se vsi kandidati s požrtvovalno vneto pripravljali na praktične in teoretične izpite.

Izpitna komisija, ki vsled raznih zaprek ni bila popolna, je pod predsedstvom dr. J. Berceta pričela svoje delo v petek popoldne. Od 23 kandidatov je po soglasnem sklepu komisije napravilo 22 izpite ter bo komisija predlagala sledeče sav. uprav. odboru kot sposobne za sm. učitelje:

Sk Ilirija: Banovec, Kunstelj Kosce; Sm. kl. Ljubljana: Černić, Šmuc, Jelenič; SK Dvojce-Mojstrana: Jakopič, Rabič; SK Tržič: Ankele, Čarman; Skala Jesenice: Praček, Katnič; SPD: Vučnik, Majnik; Skala-Lj.: Bitenc; SK Kamnik: Stergar; SK Bled: Ulčar; Sm. kl. Celje: Gračner; Kosmos-Sarajevo: Sigmund; HPD Susak: Banjanin; Sokol Tabor: Cesen; Sokol Ljublj.: Merhar.

Naslednji večer je preds. komisije dr. Berce poročal o izidu izpitov. Za njim je govoril preds. JZSS dr. I. Pirc, ki se je v prvi vrsti zahvalil instruktorju g. Kodeli obenem pa opozoril vse tečajnike na njih veliko odgovornost, ki jo prevzamejo kot sm. učitelji. Tečajniki so poklonili instruktorju g. Kodeli in znak hvalečnosti krasno srebrno dozo z gravuro. G. Kodela se jim je zahvalil v lepem govoru, v katerem je poudarjal, da smučarstvo vzgaja res prave ljudi — sportnike, tovariše, ki na svojih potih najdejo prijatelje in spoznavajo lepoto narave — svoje domovine.

S tem je bil zaključen tečaj, ki je izvežbal prve savez. sm. učitelje, ki bodo v bodoči sezoni prevzeli tečaje smučarjev.

Inozemski sport

Ladoumeque, francoski diskvalificirani tekač je v nedeljo tekkel v Parizu na 1000 m v času 2:32.8 in je vse premagal, kljub temu, da jim je dal do 200 m naprej. Sedaj se zanj zelo zanimajo razna filmska podjetja. Odel bo baje na večjo turnejo v Ameriko, kjer bo tekkel s tamkajšnjimi profesionalci.

Čisto po amerikansko je začela prodajati neka skupina nepridipravov falsifikate olim. znamk, znakov in drugih stvari za olimpijske igre v Los Angelesu, dokler jih ni zalotila newyorška policija ter jih seveda aretirala. Izkupilec presega 2 in pol milijona.

Dr. Peltzer, nemški in svetovni rekordar je odšel na revijero, da se bo tam pripravil za olimpijado. Če je to še čisto amaterstvo, nam naj bo dovoljen hval dvom.

V meddržavni rugbi tekmi so preteklo nedeljo premagali Francozi Nemce z 20:4 točkam. Boj je bil izvojevan v Frankfurtu.

V boksu amaterjev med Ogrsko in Avstrijo so izšli kot zmagovalci Ogri, kakor se je splošno mislilo. Avstrijci so premagali s 14:2 točkama. Gledalec je bilo okrog 2500.

Znani plavač Tavis namerava 24. t. m. zrušiti svetovni rekord na 500 m in postaviti novega. Plaval bo v Parizu. Kakor poročajo, je baš sedaj v izvirni formi. Kako bo ta poizkus izpadel, bomo svojačasno poročali.

Na velikih mednarodnih motociklističnih dirkah, ki so se vršile 17. t. m. v Rimu, je zmagal Italijan Taruffi, ki je vozil povprečno 147.408 km na uro. Tekmom je prisostvovala ogromna množica.

Anglija bo najbrže zopet vstopila v mednarodno nogometno zvezo (Fifa), ker ji zelo uhaajo njeni nogometarji v razne inozemske klube. Angleška nogometna zveza namreč proti »kapranju« od strani inozemskih klubov (predvsem francoskih) nima nobene moči. Da bi se zavarovala proti temu, namerava zopet vstopiti v Fifo.

Potrgega srca javljam vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je gospa

Marija Supan roj. Babnik
soproga šolskega upravitelja v pokoju

dne 20. t. m. ob 19 uri, stara 87 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v petek,

dne 22. t. m. ob 16 popoldne iz hiše

žalosti na pokopališče v Brezicah.

Brezice, dne 20. aprila 1932.

Igo Supan, soprog

Ljudska knjižnica: Iz zahodnih Jugoslavov. knjigarne v Ljubljani: 20 zvezkov: Savinšek: IZVOD GOLICE, 30 Din. — 30 zvezkov: Stenkevič: NA POLJU SLAVE, 28 Din. — 31 zvezek: Conan Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din. — 32 zvezek: Reimicht, ZAGORSKI ZIFONOVI, Slaveti, NA SINJAJ 30 Din. — 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din. — 34 zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 38 Din. — 35 zvezek: Brackel, 40 Din.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za št. 2 Din. Vsak oglas, ki ga ne plačajo pri naročilu, na pismeno vprašanje odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10349.

Službenice

Beseda samo 50 par

Boljša gospodična

z dežele išče primerno službo, če možno mesto blaginje, prodajalke ali slično. Vešča nemščine (šivanja ter gospodinstva). Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Maj 25« št. 5575 na upravo »Slovenca«.

1000 Din nagrade

dam onemu, ki mi dobi službo, tekača ali podobno. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5658. (a)

Pošteno dekle

vešča kuhanja in hišnega dela, išče službo. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 5686. (a)

Krojaški pomočnik

išče dela. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5681. (a)

Vajenci

Beseda samo 50 par

Deklica

poštenih staršev, z dobro šolsko izobrazbo, se želi izučiti v kaki trgovini. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 5430. (v)

Trgovski učenec

zdrav in močan, s prim. šolsko izobrazbo, se takoj sprejme pri Alojziju Remicu, Dravograd. (v)

Službodobne

Beseda samo 50 par

Ženska moč

za gostilno v Ljubljani, se išče kot pomoč gospodinj. Vajena tudi kuhe. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »400« št. 5668. (b)

Uradnika (co)

za samostojno vodstvo sezonske biljetarnice in menjalnice v Rogasli Slatini išče Tujsko-prometna zveza v Mariboru, kamor je nasloviti podrobne ponudbe. Prednost imajo prosilci z železniško-blaginjsko prakso. (b)

Zensko pisarniško moč

veščo trgovskih poslov, nemščine in strojepljenja, iščem za popoldanske ure. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 5665. (b)

Kmečki fant

za vsa kmečka dela se takoj sprejme v bližini Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5652. (b)

Zarlužek

Beseda samo 50 par

Trgovske zastopnike dva ali več, iščem proti proviziji. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »Potnik« 5616. (z)

Pouk

Beseda samo 50 par

Oblastv. koncesijonirana šoferska šola J. Gaberščik bivši komisar za šoferske izpite. Ljubljana, Dunajska c. 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. maja.

Objave

Beseda samo 50 par

Marija Presetnik

obžalujem in preklicujem obrekovanja, ki sem jih govorila proti g. Jožetu Škerlu, zvaniku II — Stožice pri Ljubljani. (o)

Denar

Beseda samo 50 par

Kdo posodi 2000 Din? Dam stanovanje in hrano za 400 Din ali 10%. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sigurnost« št. 5657. (d)

Družabnika (co)

z nekaj kapitala sprejemam za večjo gostilno. Ugodna prilika za samske osebe. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Priložnost« št. 5660. (z)

Zadruga »Poštni dom«

išče hipotekno posojilo do 500.000 Din. Ponudbe je poslati do konca t. m. na zadrugo »Poštni dom« — Ljubljana. (d)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

ISČEJO:

Enosobno stanovanje v centru iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5667. (c)

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje parketirano, elektrika, vodovod, s pritliklinami, bližina tramvajске postaje, šole in cerkve, lepa solnčna lega v I. nadstropju, se odda. Rožna dolina — Cesta II, št. 41 b. (č)

Več stanovanj

enosobnih s pritliklinami, in eno trisobno stanovanje se takoj odda. Ponudbe na: Ant. Zanoškar, Zgornja Siska 182, tramvajsko postajališče Kosovo. (č)

Stanovanje

dveh sob, kuhinje, z vsemi pritliklinami, oddam za 1. maj. Kodeljevo, Slomškova ulica 11. Poizve se od 14 dalje. (č)

Stanovanje

dve lepi sobi, kabinet, kuhinja, shramba, pred-soba in pritlikline, se odda. Verovškova 62. (č)

Prazno sobo

s posebnim vzhodom oddam. Društvena 27, Novi Vodmat. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

ISČEJO:

Restavracijo

(gostilno) v Ljubljani, vzajem v najem. Odkupim inventar. Dopisi pod št. »Prometna gostilna« št. 5464 na upravo »Slovenca«. (m)

Na kaj pazite pri izložbah.

Gotovo je rdeča barva v reklamni barvi vseh barv. Marsikateri izdelek bi se dal lažje prodati, če bi bil zavrt v papir rdeče barve kot pa v papir kake druge barve.

Za pridobivanje novih odjemalcev je zelo važna tudi izložba. Če predstavlja kolekcijo vzorcev blaga, ki ga trgovec prodaja, je taka izložba zanimiva le za onega odjemalca, ki stoji pred njo že s trdnim sklepom, da bo stopil v trgovino in kupil določen predmet. Ni pa taka izložba prav nič privlačna za odjemalce-neinteresente, h katerim je treba privlačiti večino pasantov, ki gre mimo poljubne trgovine.

Da bo torej izložba vzbujala pozornost mimoidošnih, mora biti tako urejena, da jo pasant še najmanj 50 metrov naprej obdrži v spominu. Glavno vprašanje, ki ga moramo reševati pri urejanju izložb, se torej glasi: Ali se bo pasant spomnil izložbe celo daleč pri kosilu? Ali se je bo spomnil tudi pozneje?

Večina trgovcev, ki razpolaga z eno ali z dvema izložbama, se izgovarja, da je prisiljena uporabiti svoje izložbe za razstavo vzorcev. To bo najbrže res. Toda to še ni zadosten vzrok, zakaj ni najti v teh izložbah nič posebnega in privlačnega.

Na tisoče ljudi gre mimo večine trgovin. Komaj eden izmed dvajsetih obstane in gleda. To je dejstvo, s katerim moramo računati. To dejstvo dokazuje, kako koristno je, da posvečamo dekoraciji izložb čas in denar.

Nadaljevanje v nedeljo, 24. aprila, med malimi oglašji.

>V trenutku je občinstvo na nogah, če inserirate v »Slovenca«

ODDAJO:

Lokale

za trgovino ali tudi za delavnice oddam. Znižana najemnina. Središče mesta. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Najem« št. 5372. (n)

Ugodno naložen denar!

Proda se večji kompleks zemljišča, kateri je že parceliran, na periferiji Ljubljane. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »50« št. 5558. (p)

Kmetško posestvo

kompletno z vinogradom, njivami, travniki itd. za 18.000 Din naprodaj. Društvena 27, Novi Vodmat.

Razno

Beseda samo 50 par

Z avtom v Padovo!

O binkoštnih priredim s petdesetno Essex limuzino izlet v Benetke in Padovo. Cena pavšalirana za osebo 800 Din tja in nazaj. Informacije o potnem načrtu nasloviti na Anton Jelenc v Trzinu. r

Edino Jelsa (Dalmacija)

Vam nudi oddih, kakršnega Vi potrebujete! Ima krasna kopališča, divne sprehode, v hotelu »Jadransko« 40 modernih sob, več teras, prvovrstna kuhinja, in kar je važno — najcenejši pension. Prospekti se dobijo v vseh pot. pisarnah in direktno od uprave hotela »Jadransko«, lastnik B. Zufić. (r)

Posredstva

Beseda samo 50 par

Hišo

v Ljubljani, enonadstropno, novo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4310. (p)

Osem posestev

manjših in večjih naprodaj. Kupci naj se zgledajo pri Francu Sreboti, — Sv. Križ pri Litiji. (p)

Parcela

400 m², po 50 Din naprodaj pri tramvaju. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5656. (p)

Iščem

s 1. majem majerijo za polovico ali za plačo. Štirje delavci. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 5673. (p)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Kuhano maslo

kupuje Ed. Suppanz, Pristava. (k)

Vsakovrstno

zlato kupimo

po najvišjih cenah CERNE, tuler Ljubljana Wollowa ulica št. 3.

Prodamo

Beseda samo 50 par

Nagobčnike

za pse, v vseh velikostih, priporoča I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

125 Din

1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

Najnovejše

damsko letno blago vseh vrst Vam nudi najceneje O. Slibar, Ljubljana, Stari trg 21. (l)

Konfekcija — moda!

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Ure za birmo

prodaja najcenejše

IVAN PAKIŽ

Ljubljana, Pred školijo 15.

Auto-motor

Beseda samo 50 par

Motorno kolo James poceni proda Florjančič, Nunska ulica 3. (l)

Pridelki

Beseda samo 50 par

Čebulček

in druga semena za polje nudi

Fran Pogačnik,

Dunajska cesta 67 — nasproti mitnice. (l)

Obrt

Beseda samo 50 par

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Veletrgovina s štrom. Rastova cesta 44.

Hitro in poceni

Vas preseli »LEVANTE« Kolodvorska ul. 30 telefon 21-17

ZA BIRMO

Najnižje cene! Poslušajte se! I. SOMNITZ Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

Zahtevajte od Vašega čevljarja ali v trgovini čevljev

Broekman-Star podplat

Ce ga ne dobite, ga zahtevajte pri zastopniku za Dravsko banovino: Alojzij Planinšek Ljubljana Wo ova ulica 6.

Sotva

najprejdenjsa kartoteka

Soklič, Maribor.

Zahtevajte ga po vseh mlekarnah in kavarnah.

Čas je zlato

pa tudi dobra reklama v »SLOVENCU«

Zakaj se zadovo ljite s drugimi izdelki, ki so baje **»ravno tako dobri«** ako možete vendar povsodi dobiti pravi original **MEIRIMA MILO**

Sobno slikarstvo **Albert Špeletič** Ljubljana, Emonska cesta št. 25 Vzorci na vpogled. - Cene konkurenčne.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta št. 9 (nasproti carinarnici). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Morsko kopališče Malinska na otoku Krku, hotel »DRAGA« Nahaja se poleg borovega gozda. V bližini kopališče, sobe in terase s krasnim razgledom na morje. Dunajska in domača kuhinja. Cene znižane. — Zahtevajte prospekte.

Čevlji domaće delo. Svojni od Din 115⁰⁰, ožvece od Din 200⁰⁰, d. lavski od Din 80⁰⁰, naprej. — Zenski navadni in modni od Din 75⁰⁰, naprej. Muški in otroški čevlji ter vsakovrstni čevljarski izdelki. Tudi o meri in naročilu. Popravila se sprejemajo. Nizke cene! **»PENIK«, Ljubljana, Kolodvorska ul. 36** (v hiši fotografa Rovška).

HOTEL BELLEVUE, Omiš pri Splitu — vabi s svojo razkošno romantiko, s svojo lepoto nadkričuje švicarske lepote. Preživeti par dni v hotelu Bellevue, je pridobitev za Vaše zdravje. Morje, pesek, solnce, zrak, pitna zdravilna, hladna in topla voda v sobah, razsvetljava in ogrevanje z elektriko. Balkoni, verande, terase za odpočitek. Peščeno kopališče pred hotelom. Takse ukinjene. Za uradnike popust. — Prospekti se pošljejo na zahtevo. — Pension Din 55.— do 75.— dnevno.

Rane in kožne bolezni

razpokane, brazgotine, srbeč, izpuščaje, razjede od potu in vlage, volka od hoje, zlasti pri otrocih, hlaste, zobne oteklino, opekline in ozeblino zdravi in po redni uporabi preprečuje splošno znana

BARTULICEVA ZDRAVILNA MAST

ki jo proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20 — Cena škatljici 10 Din. — Dobi se v vsaki lekarni.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, brat in stric, gospod

Mihael Sitar

pol. okoliški nadzornik v p.

v sredo 20. t. m. po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 22. t. m. ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1932.

Globoko žalujoči ostali.

Zatisnil je za vedno svoje trudne oči naš dobri oče

Franc Košir

posestnik in tesarski mojster.

Priporočamo ga v molitev.

Pogreb pokojnika bo v petek 22. aprila ob 8 zjutraj na pokopališče v Komendi.

V Križu pri Kamniku, dne 20. aprila 1932.

Žalujoči:

Franc, Lojze, Janez in Jože, sinovi, ter ostalo sorodstvo.

E 149/32.
Dne 6. junija 1932 dopoldne ob pol 9 bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6

dražba nepremičnin

zemljiška knjiga Zg. Kapla vl. št. 1. 20, 2. 28, 3. 36, 4. 70. Cenilna vrednost: od 1. 103.809.20 Din, od 2. 347.637.65 Din, od 3. 105.384.05 Din, od 4. 18.020.15 Din. Vrednost pritlikline 13.650 Din, ki je že všteta v gornji cenilni vrednosti 347.637 Din. Najmanjši ponudek od 1. 69.207.20 Din, od 2. 231.758.38 Din, od 3. 70.256.34 Din, od 4. 12.003.35 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Marenbergu
odd. II., dne 18. aprila 1932.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti naše predrage sestre, tete, sestrične in svakinje, gospodične

Marije Paulin

stali ob strani s sočutjem, jo spremlili v številni udeležbi na njeni poslednji poti, darovali vence in šopke ter na kakršenkoli način izrazili svoje sožalje, izrekamo prisrčno zahvalo.

Posebno in najtoplejšo zahvalo smo dolžni gospodu dr. I. Högljerju za dolgo izredno požrtvovalno zdravljenje. Istotako se tudi iskreno zahvaljujemo gospodu dr. L. Merčunu za zdravniško pomoč in njegov trud.

Ljubljana, dne 20. aprila 1932.

Žalujoči ostali.